

BUDAI VÁR — GELLÉRTHEGY — KRISZTINAVÁROS — TABÁN — VÍZIVÁROS

VÁRNEGYED

2025.
június 17. — **08**

24

AZ ÖRÖMFESTŐ

Szirtes János
képzőművész

TRIANONRA EMLÉKEZÜNK

105 éve történt
az országvesztés

10

MÚZEUMOK ÉJSZAKÁJA

Mindenkit vár
a Virág Benedek Ház **23**

BEROBBANT A NYÁR

Budavári
teraszkörképünk

31

angol nyelv tábor 2025. JÚLIUS 21–25.

Jelentkezési határidő: **JÚLIUS 11.**

Helyszín: **VIRÁG BENEDEK HÁZ**
(1013 Budapest, Döbrentei utca 9.)

Jelentkezés: **itthonotthontarsaskor@gmail.com**

korosztály: **6–10 évesek**
részvételi díj: **59 000 Ft**
KERÜLETIEKNEK: 25 000 Ft

A TÁBORBA ANGOL ANYANYELVŰ GYERMEKEK JELENTKEZÉSÉT IS VÁRJUK.

 BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT **ITTHON OTTHON** TÁRSASKÖR

NAPKÖZIS SPORT TÁBOR

CZAKÓ UTCAI SPORT ÉS SZABADIDŐ KÖZPONT
(1016 Budapest, Czakó utca 2–4.)

IDŐPONT:
I. turnus: **2025. június 30. – július 4.**
II. turnus: **2025. július 14–18.**
8.00–17.00

JELENTKEZÉSI HATÁRIDŐ: június 20.

JELENTKEZÉS:
egyesulet.budai.fiatalok@gmail.com

RÉSZVÉTELI DÍJ: 30 000 Ft
Kerületieknek csak 10 000 Ft regisztrációs díj fizetendő.

KOROSZTÁLY: 10–14 évesek

 BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT **BUDAI FIATALOK** LOKÁLPÁTRIÓTA EGYESÜLETE

2025. JÚLIUS 7–11.
8.30–17.00 **HAJÓS ALFRÉD SPORTUSZODA**

KÁSÁS ZOLTÁN ÚSZÓTÁBOR

korosztály: **10–14 évesek**
részvételi díj: **50 000 Ft**
I. kerületieknek: **25 000 Ft**
jelentkezési határidő: **2025. június 27.**
jelentkezés: **itthonotthontarsaskor@gmail.com**

 BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT **ITTHON OTTHON** TÁRSASKÖR

NÉPI TÁBOR

Időpont: 2025. június 23–27.

Helyszín: Virág Benedek Ház
(1013 Budapest, Döbrentei utca 9.)

Jelentkezés:
marai kozalaptvany@gmail.com

Szakmai megvalósító:
BARTÓK TÁNCEGYÜTTES

NÉPTÁNC- ÉS NÉPDALTANULÁS
NÉPI JÁTÉKOK
HANGSZERBEMUTATÓ
KÉZMŰVES FOGLALKOZÁSOK

Részvételi díj: 40 000 Ft
I. kerületieknek: 25 000 Ft

Korosztály: 6–10 évesek

 MÁRAI SÁNDOR KULTURÁLIS KÖZALAPÍTVÁNY **BARTÓK TÁNCEGYÜTTES**

Kultúrazabálók éjszakája

Nézzük meg a koronát! – mondta anyukám, és már indultunk is a Nemzeti Múzeumba. Közel laktunk a Múzeumkerthez, laza kikapcsolódásként ballagtunk át a hatalmas épületbe, ami előtt nagy posztamenséről Arany János komoran szemlélte az érkezőket. A korona után sokat játszottam a Múzeumkert játszótérén, ahol a bűvőhely egy római kori szarkofág volt. Máskor a nagybátyám cipelt el egy galériába, és rendszeresen elkéstünk a vasárnapi családi ebédről, mert ugye végig kellett járni a Műcsarnok összes termét.

Budapesten el vagyunk kényeztetve kultúrával, a kultúrához való hozzáférés fantasztikus lehetőségével, ugyanúgy karnyújtásnyira van az ókor, mint a posztmodern művészete, de mondhatnánk azt is, mindennapjai. Az ország távoli sarkából zarándokolnak iskolás csoportok, hogy a legnagyobb gyűjteményeket láthassák, miközben mi naponta válogathatunk, melyik kiállításra sétáljunk át. Budapesten az I. kerületben a legmagasabb az egy főre eső múzeumok száma, ezt a lapunkban bemutatott településindex is igazolja. A Múzeumok Éjszakája tehát a mi éjszakánk is, a MáraiKult három helyen nyújt programokat. A Virág Benedek Házban az irodalomé, a Tér-Kép és a Várnegyed Galériákban a képzőművészeté lesz a főszerep. A különböző helyszíneket tabáni és pezsgős-randevús séták kötik össze.

A Múzeumok Éjszakája rendezvénysorozat immár több mint két évtizede reklámozza a legtagabb értelemben vett kultúrát, ötletes, vidám, közönségbarát eseményekkel, akciókkal csalogatva az embereket a szomszédból, a város túlfeléről. Jó lenne, ha nemcsak a múzeumok éjjelén ünnepelnénk a kultúrát, hanem pont úgy, időtöltésként szédülnénk be egy galériába, mint ahogy ezt egy bevásárlóközpont esetében meg tesszük.

Kultúrára fel, vegyük nyakunkba a várost június 21-én!

Kuthi Áron
főszerkesztő

4 VEZETŐVÁLTÁS

Új egészségügyi vezető és új rendőrkapitány jött

5 ELISMERÉS

Kiváló pedagógusokat díjazott az önkormányzat

7 POLGÁRŐR CAFÉ

Akad tennivaló, várják az önkénteseket

8 KIHÍVÁS HÓNAPJA

Mozogni, sportolni egész évben érdemes

9 VISSZAVÉTEL

Parkok, terek kerülnek kerületi kezelésbe

12 MÁRAI 125

Hogyan írt és mit gondolt Trianonról Márai Sándor

14 JÓ ITT ÉLNI

Budavár a legjobb három kerület között

16 KÖZÉRDEKŰ

Ezeket a szociális juttatásokat vehetik igénybe a helyiek

18 CSÁNY ÉVA

Nem cél gátolni az építkezéseket

20 MARK RIMMELL

Brit dizájnér a Döbrenteiből

24 FÓKUSZ

Szirtes János a '80-as évekből hoz válogatást

26 PLAKÁTOK

Bakos István András grafikussal beszélgettünk

29 KÖNYVAJÁNLÓ

Maguk a szerzők mesélnek a pódiumon

36 OSTROM 80

Hálát adunk, hogy túléltek

38 TÖRÖKÖK BUDÁN

Elindult a Vár történetét feldolgozó könyvsorozat

42 PROGRAMAJÁNLÓ

Minden, ami kultúra: ezt kínálja a MáraiKult

Szerkesztőségünk elköltözt!

Új címünk: 1013 Budapest, Krisztina krt. 73.

beköszönő

tartalom

Új egészségügyi vezető és új rendőrkapitány érkezett

Június 1-vel Mechler András váltotta Budavár Önkormányzata Egészségügyi Szolgálatának főigazgatói székében a két évtized után posztjáról leköszönt Bodroghelyi Lászlót. Dr. Mechler András Gödöllőn született 1979-ben. Német nyelv és irodalom tanárként végzett az ELTE Bölcsészettudományi Karán. Később az egészségügyi szervezésben, vezetésben szerzett gyakorlati tapasztalatainak elméleti alátámasztásául 2007-ben egészségügyi menedzser szakot végzett a Budapesti Corvinus Egyetemen. Jogász diplomáját az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán szerezte 2015-ben, ahol jelenleg egészségügyi szakjogi képzésben vesz részt. 26 évet dolgozott Ferencváros Egészségügyi Szolgálatánál, melyből az utolsó tízet vezetőhelyettesként, illetve vezetőként. Tagja a Medicina 2000 Országos Járóbeteg-szakellátási Szövetség Elnökségének. Elkötelezett az egészségügyi ellátórendszer fejlesztése iránt, kulcsfontosságúnak tartva a prevenciót. Pedagógus feleségével három gyermeket nevelnek, lányuk 12, fiaik 14 és 16 évesek.

VN

Istók Gergely rendőr alezredes lett 2025. június 1-től a Budapesti Rendőr-főkapitányság (BRFK) I. kerületi Rendőrkapitányságának megbízott kapitányságvezetője.

Istók Gergelyt a Rendőrtiszti Főiskola elvégzése után 2006-ban nevezték ki a BRFK XIII. kerületi rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztálya előadójának hadnagyi rendfokozattal. 2007-től a BRFK Közlekedésrendészeti Főosztály Közlekedés-baleset Osztály Vizsgálati Alosztály vizsgálója lett, majd baleseti fővizsgálója. Ezután a BRFK XI. kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Bűnüldözési Alosztály főnyomozója, majd megbízott alosztályvezetője volt. 2015 után dolgozott a IV. kerületi Rendőrkapitányságnál, illetve a XVII. kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály osztályvezetőjeként. 2023 végén megbízták a BRFK IV. kerületi Rendőrkapitányság-kapitányságvezető-helyettesi feladatainak ellátásával.

2019-ben előléptették, háromszor részesült magasabb vezetői dicséretben, jutalomban.

Várnegyed

Egy éve működik az újranyitott posta

Június 28-án lesz egy éve, hogy postapontként újranyitott a Batthyány utca 1. szám alatti szolgáltató. A Magyar Posta 2022 novemberében a fiókhálózat átszervezésének részeként, a rezsiköltségek növekedésének indokával több budapesti postával együtt tett rá lakatot. Történt mindez annak ellenére, hogy ez a postafiók bonyolította az I. kerület ügyfélforgalmának nagyjából negyedét, de a II. kerület vízivárosi részéből is rendszeresen igénybe vették szolgáltatásait, ezért a bezárás érzékenyen érintette a helyieket.

Ezt érzékelve a Budavári Önkormányzat vállalta az üzemeltetési költségek egy részét, és 2024. június 28-án, önkormányzati infóponttal kiegészítve újranyitották, immár postapartneri rendszerben.

Postafiók, de mégsem az

A posta és a postapartneri rendszerben működő postapont sokak szemében ugyanazt jelenti, valójában azonban több fontos különbség van közöttük. Ezek a tulajdonosi struktúrában, az üzemeltetés módjában és a szolgáltatási kínálatban rejle-

nek. Míg ugyanis a hivatalos posta a Magyar Posta Zrt. sajátja, az alkalmazottak pedig közvetlenül a cég munkavállalói, addig a postapartner vagy postapont a Magyar Postával kötött szerződés alapján, egy külső együttműködés keretében – például kisbolt, trafik, önkormányzat, egyéni vállalkozó által – üzemeltetett, azaz kiszervezett postai szolgáltatás. Itt általában nem érhetők el bonyolultabb pénzügyi szolgáltatások, nagy értékű küldemények kezelése, azaz a szolgáltatási kör korlátozott.

AB

Fazekas Csilla alpolgármester, Böröcz László polgármester, Sapszon Borbála Márta, a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola pedagógusa, Bodor Eszter, a Kosztolányi Dezső Gimnázium igazgatója és Fodor Artur alpolgármester | Fotó: Vadnai Szabolcs

Virág Benedek-díj a kiváló pedagógusoknak

Átadták a Budavári Virág Benedek-díjakat, melyre minden évben a Budavári Önkormányzat képviselő-testületének döntése alapján kerül sor.

Idén is olyan kiemelkedő pedagógusok teljesítményét ismerte el a kerület, akik hosszú időn át végzett, elhivatott oktató-nevelő munkájukkal hozzájárulnak a gyermekek, fiatalok, ezáltal pedig a nemzet szellemi-lelki gyarapodásához.

A Budavári Önkormányzat döntése alapján Virág Benedek-díjban részesült Bodor Eszter, a Kosztolányi Dezső Gimnázium igazgatója, valamint Sapszon Borbála Márta, a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola pedagógusa. Böröcz László polgármester a június 2-i ünnepen arról beszélt, hogy pedagógusnak lenni manapság nem egyszerű feladat. „A pedagógus hivatást választ, cselekedetei a jövőbe mutatnak. A pedagógus alkot, a világ dolgaira kíváncsi embereket szeretne nevelni, akik majd a felnőttként a társadalom hétköznapijaiban tisztességgel helytállnak. A tanítás több mint ismeretátadás. A tanítás bizalomépítés, figyelem, türelem és felelősség.”

Bodor Eszterről laudációjában Ferenczi Judit, az iskola intézményvezető-helyettese azt mondta, mesterpedagógusként és szakértőként is elismerik munkáját, amire a tankerület is számít, nem csak ellenőrzések, hanem cikkírások és oktatási tevékenységek terén is.

Munkáját az évről évre emelkedő számú emelt szinten érettségizők száma is dicséri.

A Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola intézményvezetője, Friedrich Attila igazgató méltató szavai szerint Sapszon Borbála Márta minden korosztályhoz megtalálja a kulcsot, mindezt humorral és dicsérően. Bemutató óráin rendszeresen fogad hazai és külföldi szakembereket, munkájával hitelesen ápolja a kodályi örökséget.

Díszokleveleket is átadtak

Az egyetemek és főiskolák a kerek évfordulók alkalmából díszoklevelek kiállításával ismerték el az intézményükben egykor végzett szakemberek pályafutását, és eddigi elvégzett munkáját.

Aranyoklevelet vehetett át Galántai Katalin, aki 50 éve végzett a Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Karán; Diósné Pünköshti Éva Mária, aki 50 éve végzett a Kecskeméti Óvónőképző Intézet Budapesti Tagozatán és Major Sándorné, aki 60 éve végzett a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Karán. Rubinoklevelet Lovas Józsefné kapott, aki 70 éve végzett a Budapesti II. kerületi Brunszvik Teréz Állami Óvónőképzőben. Polgármesteri elismerésben 40 pedagógus részesült, köztük 11 olyan kolléga, akik idén vonulnak nyugdíjba.

Ambrus

KÖZMEGHALLGATÁS

**2025. június 26-án,
csütörtökön, 16 órától
a Budavári Önkormányzat
köz meghallgatást tart.
Helyszín: Városháza, aula
(Kapisztrán tér 1.).**

A találkozón Böröcz László polgármester beszámol az elmúlt hónapok eseményeiről, majd válaszol az írásban beérkezett, illetve a helyszínen felmerülő kérdésekre. Az eseményen az önkormányzati képviselőkön kívül jelen lesznek a Budavári Önkormányzat intézményeinek és a Polgármesteri Hivatal irodáinak munkatársai is, így lehetőség lesz konkrét témákban közvetlenül konzultálni.

**Előzetes kérdéseiket június 23-án,
hétfőn, 12 óráig várjuk
a kozmeghallgatas@budavar.hu
címe.**

Fotó: Vadnai Szabolcs

Koszorúzással emlékezett a Budavári Önkormányzat az „angyalkert” 250 éve született alapítójára. A rövid megemlékezést a Magyarország első óvodáját létrehozó Brunszvik Teréz Logodi utcai mellszobránál tartották, ahol koszorút helyezett el Böröcz László polgármester, valamint részt vettek a Dísz téri óvodába járó gyerekek is. „Brunszvik Teréz több mint kétszáz éve elindított kezdeményezése máig él és meghatározó része közösségeink életének” – mondta a kerület vezetője. (VN)

Tanuljon ön is nyelveket a Budavári Önkormányzat támogatásával!

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

◆ **Nyelvtanulási támogatás:** nyelvtanfolyam díjának összege, de legfeljebb 50 000 Ft

◆ **Nyelvvizsga támogatás:** nyelvvizsgadíj összege, de legfeljebb 30 000 Ft

TOVÁBBI TÁMOGATÁSI FORMÁK:

◆ **Gépjárművezetői engedély megszerzésének támogatása**
az elméleti, a gyakorlati oktatás díjának és a vizsgadíjnak az összege, de legfeljebb 100 000 Ft

◆ **Gyógyászati segédeszközök beszerzésének támogatása**
megvásárolt gyógyászati segédeszköz(ök) vételárának 50 százaléka, de legfeljebb 50 000 Ft

◆ **Fogszabályozási támogatás**
fogszabályozó készülék vételárának megfelelő összeg, de legfeljebb 50 000 Ft

◆ **Fogpótlási támogatás**
fogpótlás, a fogpótlás technikai költségeinek megfelelő összeg, de legfeljebb 150 000 Ft

Pályázati határidő: 2025. szeptember 30.

A pályázat keretösszege 71 millió forint.

*A pályázatok beérkezési sorrendben,
folyamatosan kerülnek elbírálásra a keret kimerüléséig.*

Pályázatok

**NEM ÖNKORMÁNYZATI
LAKÓINGATLAN ENERGETIKAI
KORSZERŰSÍTÉSE
MAGÁNSZEMÉLYEK SZÁMÁRA**

határidő: október 16.,
keretösszeg: **30 millió Ft**

KERTSZÉPÍTÉSI PÁLYÁZAT
(magánszemélyek számára is)
határidő: október 15.,
keretösszeg: **20 millió Ft**

**ÚJ ÉS HASZNÁLT KERÉKPÁR
VÁSÁRLÁSÁNAK CÉLJÁRA**
határidő: augusztus 30.,
keretösszeg: **5 millió Ft**

**A részletek felől érdeklődjön
az ügyfélszolgálatokon
vagy a budavar.hu/tenders
oldalon.**

Polgárőr Café a MáraiKultban

Hogyan lehetne javítani a kerület közbiztonságát, és miként lehetne még hatékonyabb a budavári polgárőrség munkája? E téma körül zajlott az első Budavári Polgárőr Café, ahol az érintett felek a közrenddel és közbiztonsággal összefüggő bűnmegelőzési kérdéseket vitatták meg több fordulóban. Az eseményen részt vett Böröcz László polgármester, Istók Gergely új kerületi rendőrkapitány, Szilágyi András rendészeti biztos, de az egészségügyi szolgálat új főigazgatója, Mechler András, a Kosztolányi Dezső Gimnázium igazgató-helyettese, Baranyi Ágnes, valamint a kerületi cserkészek is jelen voltak.

A polgárőrség önkéntes alapon szerveződő civil szervezet, amely együttműködik a rendőrséggel és más hatóságokkal a közrend és közbiztonság fenntartásában. Feladatuk a jelenlét és a megfigyelés. Fegyvert nem viselhetnek, de láthatósági mellényt és rádiót használhatnak. Jelen lehetnek rendőrségi akciókban (körözési vagy eltűnési

Fotó: Törő Balázs

Böröcz László polgármester és Hegedűs György, a Budavári Polgárőrség elnöke

esetknél), de rendőri intézkedésre nem jogosultak. Felkérésre segíthetnek forgalomirányításban, rendezvények biztosításában. Szóban figyelmeztethetik a szabálysértőt, de nem kényszeríthetik semmire az illetőt, ugyanakkor közfeladatot ellátó személynek számítanak. Mivel a polgárőrség önkéntes, semmilyen

juttatásban nem részesülnek. Ennek ellenére a Budavári Polgárőrség szeretné, ha nagyobb lenne a kerületi állomány. Így mindenkit szeretettel várnak, aki szeretne tenni a közbiztonságért. Emellett pedig keresik az együttműködés minden lehetséges formáját a helyi szereplőkkel.

-vn

A Facebook polgármestere

Több mint egy évvel a 2024. június 9-i elvesztett önkormányzati választás után továbbra is polgármesterként tünteti fel magát V. Naszályi Márta, Budavár korábbi vezetője a Facebook online közösségi felületen. Utódja tavaly októberben lépett hivatalba, de közösségi oldalán a titulust nyolc hónapja már biztosan megtévesztően használja a jelenlegi önkormányzati képviselő.

Utánajártunk, hogy egy Facebook-oldal nevének megváltoztatása mennyire bonyolult. Ez alapesetben nem hosszú folyamat, de a Facebookon a személyes profil és a hivatalosnak tekinthető úgynevezett oldal eltérő megítélés alá esik. Tény,

hogy azokkal az oldalakkal, amelyek tulajdonosa reklámköltésekkel futtat, sokkal jobban törődik a Facebook, mint az „egyszerű, mindennapi” oldalakkal. De ez utóbbi esetben is túl hosszúnak tűnik a nyolc hónap.

A jog azt mondja, jogszabályt sért az, aki jogosulatlanul tüntet fel közhatalmi szerepkört a neve mellett, vagy nyilatkozik ilyen minőségben.

Az eset felvetheti a címviselés szabályainak megsértését is. A jog szerint a „polgármester” cím használata időben korlátozott, csak addig jogos, amíg valaki ténylegesen betölti a tisztséget. Ha azonban nem él vissza az illető a címmel, az önmagában nem bűncselekmény.

Rákérdeztünk V. Naszályi Mártánál, milyen lépéseket tett a Facebook hivatalos fórumain a titulus megváltoztatására. A politikus amellet, hogy szokásához híven ki posztolta levelünket a Facebookra, kikötötte, hogy választát változtatás nélkül közöljük. Válaszának terjedelme azonban túllépi cikkünk hosszát, a közzétételtől így eltekintünk. Álláspontja szerint egyébként nem megtévesztő a felirat, és már többször is megkereste a szolgáltatót az ügyben, erről képernyőfotót is feltett közösségi felületére. **Várnegyed**

Mozgásból sose elég

Változatos közös sportolási lehetőséget kínált a kihívás hónapja

Futás után jóga – bárki megtehet, aki részt vett a Budavári Önkormányzat kihívás hónapi sportrendezvényein. Kocoghattunk a 125 éve született és idén emlékével megünnepeelt Márai Sándor író tiszteletére. A Czákó utcai Sport- és Szabadidőközpontban kicsik és nagyok együtt szelhatték át a Naphegy oldalát több turnusban. Ez ugyan nehezebb ment volt, mint körözni a rekortánon, de változatos terepen futni mindig izgalmasabb, mint körbe-körbe. A vállalkozó szellemű résztvevők között volt Fazekas Csilla alpolgármester, és a MáraiKult igazgatója, Ivády Nóra is, akik a futás mellett a jóga programon is részt vettek.

A sporthónap a változatos mozgások időszaka volt. Aki tehet, kedvétől és igényétől függően tai

chi-zhatott az Európa Ligetben, gerinctornázhatott, vagy csak egyszerűen élvezhette a séta örömeit. Aki az események alatt elég pecsétet gyűjtött, Márai-kötetet és hét begyűjtött pontért ajándécsomagot is átvehet a mozgásért cserébe. A sporthónapban június 21-én szombaton 10 és 12 óra között még részt lehet venni egy közösségi futóedzésen a Cza-

kón. A sporthónaphoz a MáraiKult állandó sportalkalmi is csatlakoztak, úgy mint a déli torna, a gerinctorna, a ping-pong.

Mozogni, sportolni egész évben érdemes, erre a kerület hat állandó lehetőséget biztosít: minden kedden 12 és 13 között déli torna van a Márai Sándor Művelődési Házban, a Vízivárosi Klubban minden szerdán 8.30-tól RTM hasizom-regeneráló torna, péntekenként 8.30-tól pedig kangatraining a kisgyerekeknek. De az idősebbek előtt is nyitva az ajtó: minden szerdán és pénteken 10-től gerinctorna a Vízivárosi Klubban, hétfőn 9-től nordic walking a Tabáni Tenisz Club feletti domboldalon, míg csütörtök délutánonként 17 órától ping-pongozni lehet a Czákón.

Várnegyed

A focikupa-sorozat nem szakadt meg, az Achilles-ín igen

Június 4-én, a Nemzeti Összetartozás Napján ismét focikupát rendezett a Kosztolányi Dezső Gimnázium. Az eseményre a házigazda I. kerületi gimnázium mellett határon túli magyarlakta településekről neveztek az ottani iskolák és oktatással foglalkozó intézmények csapatai: a vajdasági Zentai Gimnázium, Eszék-ről a Horvátországi Magyar Oktatási és Művelődési Központ, Pozsonyból a Magyar Tannyelvű Alapiskola és Gimnázium, továbbá részt vett az I. kerületi Önkormányzat és az Oktatási Hivatal csapata is. A döntő a zentai tanárok és a pozsonyi gárda között 1:1-es döntetlennel zárult, így büntetőrúgásokra került sor. Ebben végül a Zentai Gimnázium együttese bizonyult jobb, így ők nyerték a Kosztolányi Kupát.

A kerület együttesében pályára lépő Böröcz László polgármester egy rossz lépést követően megsé-

rült, Achilles-ín-szakadást szenvedett, melyet meg is kellett operálni. A műtétet követően Böröcz László már otthon lábadozik, de azt ígerte, hamarosan visszatér a munkába, addig is otthonról intézi a kerület hivatalos ügyeit. „A kerület ügyei nem

állhatnak meg, és nem is fognak. A megbeszélések, döntések, egyeztetések jelenleg a nappaliból zajlanak, de az irány ugyanaz: Budavárért dolgozunk, minden nap, teljes erőbedobással. Köszönöm a sok jókívánságot, és külön köszönet mindenkinek, aki segíti ezt az időszakot – akár a hivatalban, akár azon kívül. A következő hetek a gyógyulásról szólnak, de a fókusz továbbra is Budavár jövőjén van” – üzent otthonából a kerület vezetője.

VN

Parkok, terek kerülnek helyi kezelésbe

Böröcz László polgármester kitartó küzdelme eredményre vezetett

Fotó: Balogh Roland

Több kiemelt zöldterületünk, parkunk 2026. január elsejétől kerületi kezelésbe kerül, miután erről döntött a fővárosi közgyűlés – jelentette be június elején Böröcz László. A polgármester tájékoztatása szerint már tavaly októberben elkezdtek az egyeztetéseket a Fővárossal, hogy az I. kerületi tulajdonban lévő zöldfelületek kezelése is kerüljön át a helyi önkormányzathoz, „hiszen ezeket a területeket fejleszteni szeretnénk”.

Miként azt Böröcz László megjegyezte, az ügy előzménye, hogy rengeteg jelzést kaptak a zöldfelületek, parkok helyzetével kapcsolatban, sok panasz érkezett a jelenlegi ál-

lapotokra: a sok gazra, az elhanyagoltságra. Ezeket a területeket a Fő-kert nem megfelelően gondozta.

A tárgyalások most eredményre vezettek, így a Főváros által kezelt kerületi tulajdonú területek nagy része 2026-tól az önkormányzat kezelésébe kerül:

- Szentháromság tér
- Hess András tér
- Dísz tér
- Bécsikapu tér
- Tóth Árpád sétány
- Horváth-kert
- Hunyadi János út
- Halászbástya környéke
- Vár nyugati kert

- Európa liget
- Csónak utca részsű
- Lovas út (Bécsi kapu-Palota út)
- A kerületünk számára meghatározó döntés végre lehetőséget teremt arra, hogy a visszakapott zöldterületek rendezettebbé váljanak, és fejlesztésük a következő években elkezdődhessen. Ennek megfelelően bővítjük a területek gondozásához szükséges szakemberek létszámát és az eszközparkot is, hogy 2026. január elsejétől a parkokban minőségi munkát végezhesünk és fejleszthessük őket – jegyezte meg közösségi oldalán Böröcz László.

-vn

Fotó: Vadnai Szabolcs

Látogatás a tűzoltóságon. Megbeszélést folytatott Veres Péter tűzoltó ezredessel és kollégáival Böröcz László polgármester és Fazekas Csilla alpolgármester. A találkozó során áttekintették a kerület tűzvédelmi helyzetét és a katasztrófavédelmi feladatokat, különös tekintettel a Budavári Önkormányzat és a tűzoltóság közötti együttműködés további erősítésére. Érdekes színpont, hogy a tűzoltó zenekar is tűzoltóság Kosciuszko Tádé utcai épületében tartja próbáit. „Elköteleztünk vagyunk abban, hogy Budavárért dolgozva továbbra is támogassuk hősiessé szolgálatukat és biztosítsuk a hatékony együttműködés feltételeit” – jelentette ki Böröcz László.

(VN)

Tartozunk egymásnak a jövőnkért

A Clark Ádám téren emlékezett a trianoni országvesztésre az önkormányzat

Százöt éve június 4-én írta alá Magyarország az első világháborút lezáró, az ország számára komoly területi veszteséget okozó, épp ezért megalázó trianoni békediktátumot – amelynek napját 2010-ben az Országgyűlés a nemzeti összetartozás napjaként hivatalos emléknappá emelte. Erre emlékezett az évfordulón a Budavári Önkormányzat a Budavári Sikló lábánál, az egyesített országcímernél.

Fodor Artur alpolgármester beszédet mond | Fotók: Törő Balázs

Az emlékezők sorában Bodnár Előd, a Budai Polgári Közösség elnöke, Molnár Gábor, Wehner Kristóf és Fróna Levente önkormányzati képviselők

Közösségünk méltó letéteményese annak, hogy ne csak őrizze, hanem élővé is tegye az összetartozás eszméjét. Hogy gyermekeink ne csak tudják, mi történt 1920-ban, hanem érezzék, hogy miért fontos ez ma 2025-ben is. Az utókornak kötelessége van, ez pedig az emlékezet továbbörökítése, magyarságunk megőrzése – mondta a trianoni békediktátumra utalva Fodor Artur alpolgármester a Budavári Önkormányzat nemzeti összetartozás napján tartott megemlékezésén.

A kerületünkben lakó Csonka András színművész Karinthy Frigyes: Levél kisfiamnak – Trianon emléknapjára című művét olvasta fel. „De nem mondtam ki azt a szót soha. És most már nem is tudom kimondani, csak ennyit: valami fáj, ami nincs. Valamikor hallani fogsz majd az életnek egy fájdalmas csodájáról – arról, hogy akinek levágták a kezét és a lábát, sokáig érzi még sajogni az ujjakat, amik nincsenek. Ha ezt hallod majd: Kolozsvár, és ezt: Erdély, és ezt: Kárpátok – meg fogod tudni, mire gondoltam” – írta a Magyarországon csontig hatoló fájdalmas eseményről Karinthy.

Az önkormányzat nevében Fodor Artur alpolgármester beszélt az évfordulón egybegyűltekhöz. „A korabeli leírások hűen érzékeltetik a magyar nemzet fájdalmát, még az idő is borongós, ősies volt 1920. június 4-én. Leállt a közlekedés, Magyarország gyászolt. Az iskolá-

Majdnem elbontották

A mozaikból kirakott, angyalok által tartott magyar középcímer Lotz Károly 1880-as alkotása, amely a Clark Ádám tér sarkánál, a budavári sikló állomása mellett látható a Várba vezető serpentin indulásánál. A címert Dalmácia, Horvátország, Erdély, Fiume és Szlavónia felségjelvényei keretezik. A Magyarországot jelképező pajzs középső részét a Habsburg-Lotharingiai-ház címere foglalja el, ami eléggé szokatlan, így feltételezhető, hogy a mű az uralkodó megrendelésére készült. Ezt valószínűsíti, hogy a címer felirata Ferenc József jelmondata: Bizalmam az ősi erényben. Lotz Károly alkotását az egykori Budai Takarékpénztár palota foghíjtelkével is kapcsolatba kerülő Vákár Tibor építész személyes helytállása mentette meg az 1950-ben elhatározott elpusztításától, aki bontás helyett befalaztatta a címet. (VN)

ban és a hivatalokban gyászszünetet rendeltek el. Már reggel több 10 ezres menet gyűlt össze a Hősök terén, hogy aztán az Andrássy úton sétálva a himnusz, a szózatot és Kossuth nótákat énekeljenek” – idézte fel az ominózus napon történeteket az alpolgármester.

– Trianon nem csupán földet, határt, várost vagy települést szakított el. Trianon a magyar lélekbe vágott bele, családokat választott szét. Ma már tudjuk, hogy a gyász, a döbbenet nem tudta megtörni a magyarságunkat. Az elmúlt több mint száz évben bebizonyítottuk, hogy a nemzet nem a térképen jelenik meg, hanem az emberek szívében. Ezért a nemzeti összetartozás napja nemcsak a gyászról, a veszteségről, de a megmaradásról is szól. Arról, hogy a magyar szó ma is él Kolozsváron, Újvidéken, és bárhol a világban, ahol magyar emberek élnek. Ez a

nap arra emlékeztet minket, hogy amit mások darabokra akartak törni, az valójában egyben maradt. Június 4. azt jelenti számunkra, hogy összetartozunk határon innen és túl, nyelvben, kultúrában és a közös emlékezetben – jelentette ki Fodor Artur.

Ahogy az alpolgármester fogalmazott: itt, az I. kerületben, történelmünk egyik legszimbolikusabb helyszínén különösen méltónak és kötelességszerűnek érezzük az emlékezést. Mivel ezek az utcák látták a magyar történelem dicső és tragikus pillanatait, ezért szerintünk közösségünk méltó letéteményese annak, hogy ne csak őrizze, hanem tovább is örökítse az összetartozás eszméjét.

– Az ember nem azért magyar, mert itt született, hanem mert vállalja a magyarságát és valamit tenne is érte – írta Márai Sándor. És – mint arra Fodor Artur emlékeztetett – Márai tett is érte, akár itt Budán, akár Kassán, akár Nápolyban vagy az Egyesült Államokban élve, mert a nemzet nemcsak hely, hanem lelkiállapot. Márai hitt abban, hogy a magyar szellem, ha szétszórva is, közös gyökérből táplálkozik.

– A megemlékezések évről évre jövőbe mutató eskük: hogy nemcsak emlékezünk, hanem tovább is építünk. Kosztolányi némaságról, gyászról írt, mi ma emlékezünk, de nem némán, hanem egymást megerősítve, méltósággal, hittel, szívből. Összetartozunk a múltunk miatt, és összetartozunk a jövőnkért – zárta gondolatait Budavár alpolgármestere.

A trianoni békediktátum a Magyar Királyság területének 72 százalékát – mintegy 232 ezer négyzetkilométert – csatolt hozzá többek között az Osztrák-magyar Monarchiából kialakított új országokhoz. Románia önmagában több területet, közel 103 ezer négyzetkilométert kapott, mint a megmaradt Magyarország, amely picivel több, mint 93 ezer négyzetkilométer lett. A Magyar Királyság lakosságának 64 százaléka (13,26 millió fő) került más országhoz. A megmaradt ország lakossága 7,97 millió főre csökkent. A legutolsó 1910-es népszámlálás szerint az első világháború előtt mintegy 10 millió magyar élt egyébként az országban.

A veszteség más területen is megmutatkozott. Az ipartelek 44,7, a gépek 47,5, a munkáslétszám mintegy 50 és a termelés 52 százaléka jutott az új országhatárokon kívüli területekre. Az elcsatolt területeken zajlott a bányászat, de a mezőgazdasági termelés jelentős része is.

A megemlékezés végén az esemény résztvevői a címer lábánál helyezték el koszorúikat. Fodor Artur alpolgármester a Budavári Önkormányzat, Tímár Gyula volt- és Molnár Gábor jelenlegi önkormányzati képviselők az I. kerületi Fidesz, Wehner Kristóf a KDNP, Bodnár Előd és Czírók Péter a Budai Polgári Közösség, Kriszt Rókus és Eszter András a Bástyakör, míg Tóth István, valamint Vincéné Legény Kinga a Budavári Lakosok Szövetsége nevében koszorúzott.

Balogh Roland

Adjátok vissza a házamat

Fájdalom, Kassa, önmarcangolás Márai Sándor Trianonról írt munkáiban

Hullámvasút – így jellemezhetjük, miként írt és viszonyult az első világháborút lezáró, Magyarországtól jelentős területeket elcsatoló trianoni békediktátumhoz Márai Sándor. Kassai születésűként saját családjában is megélte a nemzet traumáját. Önmarcangolása ugyanakkor kiemeli kortársai közül, a témában megfogalmazott társadalom- és rendszerkritikái már 1945 előtt megjelentek.

Valami folyton kiabál bennem, ha Kassára gondolok. Ezt kiabálja: Adjátok vissza. Adjátok vissza a házat, ahol születtem, azt a másikat, ahol nevelkedtem, adjátok vissza a sírjaimat, emlékeimet, a gyermekkor ablakait és kapualjait. Így írt A négy évszak című kötetében szülőföldjéről Márai Sándor. Nemigen akadt közéleti szereplő a korabeli Magyarországon, aki ne nyilvánult volna meg valamilyen formában az első világháborút lezáró trianoni békediktátumról. Márait az elcsatolások azért érintették különösen érzékenyen, mert szülővárosa, Kassa a világégés után létrejövő Csehszlovákiához került.

A fiatal Márai, aki a csehszlovák behívó megtagadását követően „katonaszökevényként” előbb Budapestre menekült, évekig a weimari Németországban és Párizsban élt. Noha a szülőföld elvesztése mindig is mardosta, jó ideig nem írt Trianonról. Újságcikkei után igazán markánsan a már említett, 1938-ban megjelent A négy évszakban foglalkozott nemzedéke és az ország legnagyobb traumájával. Márai a kérdéshez Kassa felől közelített. Első írásai ezt a számára ismerős vidéket érintették. „Kassa oly kevésbé volt szlovák hatás alatt, hogy aki ott nevelkedett, soha nem tanult meg szlovákul; e sorok írója például ott töltötte gyermekkorát, ott járt iskolába s mai napig egyetlen tót szó nem ragadt reá; amit őszintén sajnálok, mint minden elmulasztott nyelvtudást. (...) Kassa egyszerűen magyar volt. (...) Szlovák újság nem jelent meg, soha. Nem azért, mert »elnyomták«; egyszerűen, mert nem volt kinek szlovákul írni Kassán” – összegzett Márai.

A határok okozta töréspontokat saját családján belül is átélte. Miközben ő nem utazhatott haza, addig édesapja politikusként mindent próbált megtenni a felvidéki magyar közösségért. Grosschmid Géza (1872–1934) a felvidéki magyar politikai élet meghatározó alakjává

vált, két cikluson át a felvidéki magyarság egyik szenátora volt a csehszlovák törvényhozásban. Ahogy Márai írta róla: „Vagyonát, egészségét, jóhírű ügyvédi irodája jövedelmét reáköltötte az utolsó évtizedben arra az áldatlan szélmalomharcra, amit akkortájt »kisebbségi sorsnak« neveztek.” Parlamenti felszólalásai, törvényjavaslati és hírlapi cikkei vaskos kötetben is megjelentek, Kisebbségi sors címmel.

Márai nem sok politikai cikket írt Trianonról, de naplóiban és visszaemlékezéseiben többször reflektált rá. A Versailles-ban felállított márványasztal címere vált számára a gyász szimbólumává. Leírja, hogyan kíséri ki apját Párizs mellett Versailles-ba, aki a múzeumban csendesesen megkérdezi: „hol van Trianon?” – és megtudja, hogy ott, azon a márványasztalon írták alá a szerződést. Az apja zavarán és hallgatag távozásán keresztül mutatja be, hogy a béke szövegét – mely elemi fájdalmat okozott minden magyarnak – Márai megalázonak tartotta. De a tragikomédia se állt tőle távol, elég csak az egyik legismertebb megjegyzésére gondolni: „Versailles-ban nem tud senki Versailles-ról”.

Ha Trianonról volt szó, Márai hangvétele hol szikár, hol érzelmi hullámokat vet, misztikus áhítattal árad belőle a hazaszeretet és a fájdalom ketőssége. Üdvözli Kassa 1938-as visszatértét. Lelkesen írt Horthy Miklós kormányzó bevonulásáról. „E pillanatban Kassa népe, az ünneplők és a névtelen közönség nem tud betelni a kormányzó nevének éltetésével. Ez a 'Horthy! Horthy!' nem egyszerű üdvözlés; ez a pillanat, amikor egy nép üdvözli szabadítóját, s utoljára így talán csak Rákóczi Ferencet üdvözölte Kassa és Felső-Magyarország népe az utcákon” – olvashatták tudósítását november 11-én a Pesti Hírlap hasbjáin. Az író aztán Észak-Erdélyben is megfordul, ekkor tágul a spektrum, és Trianon vonatkozásában megjelenik Erdély is.

A kassai Fő tér az Állami Színház előtt, 1938. november 11-én a magyar csapatok bevonulásakor | Fotó: Fortepan/Buzinkay Géza

Máskor lehangolva kritikus és önmegcélzó. Fontos megjegyezni azt is, hogy a téma igazi hullámvadát Márai számára. Nem rejti véka alá csalódását, olykor húsba maróan kritizálja a társadalmat és a politikai rendszert, amiért szerinte sok mindent nem tettek azért, hogy begyógyítsák a sebeket, és kezeljék a helyzetet. Érdekes, hogy Márainál a vízváltó nem az újabb elvesztett világháború, mert ostroma korábban is tetten érhető. A *Patrícusok* című, 1937. december 22-én megjelent írásában például arra utalt, a történelmi Magyarország feldarabolása után a megmaradt területeken hiányzott az a polgári réteg, amely korábban a társadalmi stabilitás alapját képezte.

Nem sokkal a háború vége előtt még kegyetlenebb ítéletet mondott. Egy 1944-es naplójegyzésében már az egész Horthy-rendszert korholta: „Mi történt itt, huszonöt éven át? Egy érdekszövetkezet, a feudális nagybirtok védelmében, Trianon ürügye alatt prolongált huszonöt éven át egy rendszert, mely finom és kevésbé finom terrorral elnyomott, elsikkasztott mindent, ami minőségi törekvés volt. (...) Az érdekszövetkezet (...) Kolozsvárról

és Kassáról kiabált, hogy itthon ne változzon semmi, s nem mondhatta el senki, hogy Kolozsvárt és Kassát csak úgy lehet visszaszerezni, ha itthon olyan minőségű Magyarországot építünk fel, melynek vonzereje van a környező államok népeire és az elszakított magyarságra is.” Két évvel később, még idehaza egy naplójegyzésében azt olvashatjuk: „Számomra Trianon trauma volt, fél életem át kínlódtam vele. Már nem az. Az igazi trauma számomra nem az a Magyarország, amely elveszett – a történelmi –, hanem az, amely megmaradt.”

Hogy számára a szülőföld elvesztése egész életre szóló megrázkódtatás volt, jól tükrözi, hogy az 1948-ban emigráló író négy évvel később, amikor hajóra szállt az Újvilág felé, az Egyesült Államokba magával vitte apja sapkáját. „Apám Kassán viselte, a komisz hradovai szél ellen védte fejét ez a sapka. Különös érzés, hogy most a Hudson partján én viselem.” Márai az emigrációban is megőrizte magyar identitását, amit a nyelvhez való ragaszkodása is tükröz. „Nincs más haza, csak az anyanyelv” – vallotta haláláig.

Balogh Roland

Budavár a top három kerület között

Adatok is alátámasztják, jó élni a főváros szívében

Fejlettségük alapján idén is sorba állította a budapesti kerületeket A jövő települései Magyarországon című tanulmányában az Egyensúly Intézet. Nem született túl nagy meglepetés, Budavár továbbra is biztonságot, jólétet tud nyújtani a lakosságnak.

2014 óta minden évben elkészül az a településindex, amely alapján képet kaphatunk a 3155 magyar település fejlettségéről. A kerületeket, városokat és falvakat érintő egy-egy mérőszám nyilvánosan hozzáférhető statisztikai adatok felhasználásával készült, összesen 53 kiválasztott indikátor alapján határozták meg a települések társadalmi, gazdasági és infrastrukturális fejlettségének legfontosabb dimenzióit.

Budapest 2014 óta szinte minden meghatározó mutató tekintetében rengeteget fejlődött, a kutatás ezért a fővárost és a kerületeit külön vizsgálta. Az ezer főre jutó bűncselekmények száma jelentősen csökkent, miközben az egy lakosra jutó, szja-alapot képező belföldi jövedelem a két és félszeresére növekedett. Emellett növekedett az egy főre jutó iparűzésiadó-bevétel, a gimnáziumi tanulók ezer főre vetített száma, az önkormányzati bevételek egy főre jutó összege, valamint az egy főre jutó, az alapszolgáltatásokon felüli kiadások összege is. Drasztikusan csökkent ugyanakkor a lakónépesség (1,74 milliőről 1,64 millió főre) mivel jóval többen vándoroltak ki Budapestről, mint ahányan beköltöztek (1000 lakosra 3 kivándorló jut). Romlott az eltartottsági ráta is, azaz a gyermek- és időskorú budapestieknek a 15–64 év közötti népességhez viszonyított aránya. A szolgáltatások terén is visszalépés történt: a tízezer főre jutó élelmiszerboltok, a nem élelmiszer jellegű üzletek, illetve a vendéglátóhelyek száma is visszaesett.

Ilyen fővárosi adottságok között számolta ki az Egyensúly Intézet 2025-ös kerületi településindexét. Ebből az derült ki, hogy a 23 kerület közül a mutatók alapján a legfejlettebb budapesti kerület Belváros-Lipótváros (V. kerület), amelyet Terézváros (VI. kerület) és Budavár (I. kerület) követ a dobogón. A tavalyi évhez képest minimális változás történt a fővárosi kerületek élmezőnyében: az V. kerület megőrizte vezető pozícióját, a VI. kerület ugyanakkor megelőzte a tavaly még második helyen végzett I. kerületet.

Budavár a dobogós helyezést többek között annak köszönheti, hogy ebben a kerületben a legmagasabb a diplomások aránya (51,7 százalék); a második legmagasabb az ezer főre vetített gimnáziumi tanulók száma a nappali oktatásban (137 gimnazista); és egy főre vetítve a második legmagasabb az önkormányzat összes költ-

Fotó: Kaiser Ákos

ségvetési bevétele (468 ezer forint). Mindezek mellett az I. kerületben a legalacsonyabb az egy házi orvosra és házi gyermekorvosra jutó lakosok száma (1004 lakos), vagyis itt a legkevésbé terhelt az alapellátás.

A kerület számai a kultúra területén is kiemelkedők: az utolsó vizsgált évben az első helyen szerepelt a száz lakosra vetített rendszeres művelődési formákban résztvevők (22 fő), az alkotó művelődési közösségek tagjai (13 fő), illetve a múzeumi látogatók (4124 látogató) számában.

Mindez annak fényében, hogy 2014 óta Budapest lakossága, az ott élők kulturális aktivitása, illetve a helyi szolgáltatások (üzletek, vendéglátóhelyek) száma is számottevő mértékben csökkent, különös jelentőséggel bír.

Az I. kerületben ugyanakkor kiugróan magas az inaktív aránya, 100 aktív korú személyre 58,9, inaktív, azaz 14 év alatti, illetve 65 év feletti jut. Ez abban is megmutatkozik, hogy az itt lakók alig több mint a fele (51,7) fizet személyi jövedelemadót. Ennél kevesebben csak a II. és a XII. kerületben fizetnek ilyen adót.

A kerület turisztikai keresettségének ismeretében fontos adat, hogy a kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák számát tekintve csökkenés látható. Most 100 lakosra vetítve évi 1659,8, ez 2014-es adatahoz viszonyítva 512,5-el kevesebb eltöltött vendégéjszakát jelent. Kiugróan magas növekmény e tekintetben a VI. kerületben volt tapasztalható.

Ambrus

Mészáros utcai parkolókeringő

Újra fellángolt a Mészáros utcai parkolási vita. Az érintett helyiek szerint ugyanis míg a személyautókat szabálytalan parkolás miatt rendszeresen kerékbilincselik, addig a buszokat nem. A közút és a kerületi rendészet segítségével jártunk utána az ügynek.

A Mészáros utca felső szakasza kedvelt, ám nem ideális várakozóhelye a turistabuszoknak. A most elkészült útburkolati felfestések nem e nagy járművekre vannak méretezve, a közterület-felügyelet mégsem büntet. Erre részben magyarázatot adhat, hogy az útpálya szélessége miatt a parkolóhelyeket a személyautók méreteire szabva jelölték ki. A buszok így egyszerűen nem férnek be a frissen felfestett buszparkoló sávba.

A Mészáros utcai parkolók autóbuszparkolónak való átminősítésére a Budavári Önkormányzat kérésére került sor évekkkel ezelőtt. Az intézkedés célja az volt, hogy a Budai Várból fokozatosan kiszoruló turistabuszok számára alternatív parkolási lehetőséget biztosítsanak olyan helyen, ahol a lakókat kevésbé zavarják az ott várakozó autóbuszok. Korábban felmerült egyébként a Déli pályaudvar területén belül is autóbuszparkoló kialakítása, de aztán ez a tervet elvetették.

Böröcz László polgármester arra emlékeztetett, hogy a Mészáros utcai parkolóhelyek felfestése a Budapest Közút érvényes forgalomtechnikai tervei alapján történt. „A Budapest Közút változtathatna a forgalomtechnikai tervein, ebben az esetben lehetne a felfestésen módosítani, de ha marad a buszparkoló, ezen nem fog tudni változtatni az útpálya szélessége miatt.”

Lapunk kérdésére a Budapest Közút saját tapasztalataira hivatkozva úgy reagált, hogy a parkoló kihasználtsága nem igényli teljes hosszban annak fenntartását. 2023-ban készítettek is javaslatot a fizető parkolókat üzemeltető önkormányzat részére a parkolók egy részének személygépjármű-parkolóvá való visszaminősítésére, azonban az akkori tervet nem valósították meg. Amennyiben a kerület rábólint a korábbi javaslatukra, részükről a parkolási rend módosítható.

A KRESZ szerint ha a várakozóhelyet útburkolati jelek is jelzik, a járművet ezek figyelembevételével kell elhelyezni. Tehát a járművet teljes egészében a kijelölt felfestésen belül kell leparkolni, azaz nem lóghat túl a felfestett parkolóhely határain (sem hosszában, sem keresztben). Ráadásul az – akár csak részben – járdára felálló jármű tengelyterhelése nem haladja meg az 1000 kg-ot.

Mivel a KRESZ-tábla és útburkolati felfestés ellentétben áll egymással és ezt a Budavári Rendészet által alkalmazható szankciók sem oldják fel, ezért a Mészáros utcában a rendészek nem büntetik a buszokat. Szilágyi András rendészeti biztos ugyanakkor megjegyezte, hogy ha egy tábla és egy felfestés ellentmond egymásnak, akkor a tábla szabályai élveznek elsőbbséget, figyelembe véve a megadott sorrendiséget. Ezek: 1. rendőr, 2. lámpa, 3. tábla, 4. felfestés, 5. jobbkéz-szabály, 6. kanyarodási szabály, 7. udvariasság.

- ambrus -

Az önkormányzat szakemberei kerület-szerte folyamatosan végzik a parkolóhely-felfestések megújítását. Az adott szakasz felfestése előtt 48 órával kell kihelyezni a megállni tilos táblát, hogy a munka biztosan elvégezhető legyen. A teljes kerületet érintő munkát az önkormányzat nettó 10 millió forintból végzi el, 2100 m² fehér, 70 m² sárga festék felhasználásával. Megújul 66 mozgáskorlátozott parkolóhely-jelölő piktogram is.

Szociális juttatások és támogatások

Az I. kerületben bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező és életvitelszerűen itt élő polgárok a Budavári Önkormányzat által nyújtott támogatások széles skáláját vehetik igénybe. Ezek a juttatások figyelembe veszik az élethelyzetek és igények sokféleségét, ugyanakkor fontos tudni, hogy a legtöbb ilyen támogatás nem automatikusan, hanem igénylés és elbírálás után vehető igénybe. Ezt minden esetben helyi rendelet vagy felsőbb szintű jogi rendelkezés szabályozza. Az alábbiakban összegyűjtöttük az önkormányzatnál igénybe vehető támogatásokat, időszaki vagy folyamatos elbírálású pályázati lehetőségeket.

SZOCIÁLIS TÁMOGATÁSOK

• Eseti települési támogatás

Rendkívüli élethelyzetek, például betegség vagy baleset, nagyobb összegű váratlan többletkiadás, elemi csapás esetén nyújtott egyszeri pénzbeli támogatás. A jogosultság a kérelmező és családjának jövedelmétől, szociális helyzetétől függ. Az 50 000 Ft-os összegű támogatás egy évben háromszor igényelhető.

• Élelmiszer-támogatás

Rászorulóknak számára biztosított pénzbeli támogatás, amelyet élelmiszer vásárlására lehet felhasználni. Az 1 évre megállapított havi 15 000 Ft a kérelmező és háztartásának jövedelmi és vagyoni helyzetétől függ. A támogatás az 1 év letelte után újra igényelhető.

• Gyógyszertámogatás

Közgyógyellátásra nem jogosult, szociálisan rászorult, de rendszeres gyógyszeres kezelés alatt álló személyek számára nyújtott támogatás. A jogosultság a kérelmező és családjának jövedelmétől, szociális helyzetétől függ. A támogatás 1 évig havi 6000 Ft összegben kerül megállapításra, és 1 év letelte után újra igényelhető.

• Adósságszökkentési támogatás

Meghatározott jogosult körbe tartozó személyek részére a lakhatással kapcsolatos közüzemi díjtartozás, hátralékok csökkentésére nyújtott támogatás, amely segíti a rászorulókat a lakhatásuk megtartásában. A támogatás mértéke és a jogosultság a kérelmező által felhalmozott adósság hátralék-összegétől, valamint a kérelmezőnek és háztartásának a jövedelmi és vagyoni helyzetétől függ.

• Szociális kölcsön (kamatmentes)

Alapvető lakhatási feltételeket biztosító berendezési tárgy vásárlására, cseréjére. Felsőfokú intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató esetében a képzés időtartama alatt egy alkalommal a képzési költségek fedezésére. Gyógyászati segédeszköz beszerzéséhez abban az esetben, ha az igénylő nem részesül közgyógyellátásban, gyógyszer-támogatásban. A szoci-

ális kölcsön nyújtásának feltétele meghatározott egy főre jutó havi jövedelemtől függ.

• Akadálymentesítési támogatás

Mozgáskorlátozott személyek lakóköznyezetének akadálymentesítésére, a lakáshasználattal összefüggő nehézségek csökkentésére, a rendeltetésszerű használat biztosítására nyújtott támogatás. A jogosultság a kérelmező és háztartásának szociális és vagyoni helyzetétől függ. A támogatás legmagasabb összege 300 000 Ft.

• Temetési támogatás

Az elhunyt személy eltemettetéséről gondoskodó személy kiadásainak enyhítésére nyújtott egyszeri pénzbeli támogatás. Összege és a jogosultság a kérelmező és családja szociális helyzetétől, jövedelmétől függ.

• Köztemetés költségeinek megfizetése alóli mentesítés

Az elhunyt személy eltemettetésére köteles rászoruló személy számára biztosított lehetőség a köztemetés költségei alóli teljes vagy részleges mentesítésre. A jogosultság a kérelmező és családja szociális és vagyoni helyzetétől függ.

IDŐSEKNEK SZÓLÓ TÁMOGATÁSOK

• Nyugdíjasok kedvezményes belépése a Szent Lukács Gyógyfürdőbe

A 65 év feletti 1200 Ft-os belépőjegy megváltása után vehetik igénybe a Szent Lukács Gyógyfürdő és Uszoda főbb szolgáltatásait.

• Szépkorúak köszöntése

A kormány Magyarország nevében köszönti a 90., 95., 100., 105., a 110. és a 115. életévüket betöltött magyar állampolgárokat. A jubileumi köszöntéssel okirat és jubileumi juttatás jár. Budapest Főváros Kormányhivatala a szépkor betöltését megelőzően legalább 60 nappal – a lakóhelyén és a tartózkodási helyén – írásban keresi meg a jogosultsági feltételeknek megfelelő szépkorú személyt, hogy az e célra rendszeresített és megküldött űrlapon jelentse be azt a lakcímet, amelyen személyes

köszöntés céljából elérhető, vagy amelyre ennek hiányában az okirat elküldhető és jelentse be azt a magyarországi lakcímet vagy magyarországi székhellyel, illetve fiókteleppel rendelkező pénzforgalmi szolgáltatónál vezetett számla számát, amelyre a jubileumi juttatást kéri. A juttatás az állam által nyújtott támogatás.

• **Oltási támogatás** (pneumococcus)

Az oltóanyag megvásárlásáról szóló számla és kitöltött kérelem benyújtása esetén. Az oltási támogatás a gyógyszerári számlán szereplő oltóanyag vételára, de maximum 40 000 Ft.

FIATALOKNAK ÉS GYERMEKES CSALÁDOKNAK NYÚJTOTT TÁMOGATÁSOK

• **Baba-mama köszöntőcsomag**

Szeptember 1-jétől igényelhető a szeptember 1-től születendő gyermekek esetében, benyújtható maximum 30 nappal a gyermek születését követően.

• **Születési támogatás**

Egyszeri pénzbeli 100 000 Ft-os támogatás gyermek születése esetén. A születési támogatás újszülött gyermekként egy alkalommal állapítható meg. A születési támogatás iránti kérelem a gyermek születését követő 180 napon belül nyújtható be.

• **Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény**

Rászoruló családok számára nyújtott támogatás, amely pénzbeli és természetbeni juttatásokat (pl. tankönyvtámogatás, iskolai étkezés, kollégiumi költségek) foglal magában. A jogosultság a család jövedelmi és vagyoni helyzetétől függ.

• **Iskolakezdési támogatás**

Egyszeri pénzbeli támogatás az iskolakezdés költségeinek enyhítésére. A támogatás mértéke évente egységesen 15 000 Ft gyermekenként. A jogosultság a kérelmező és családja jövedelmi helyzetétől függ. A kérelmet a tanítási év utolsó napját követő naptól kezdődően lehet a következő tanítási év szeptember 30-ig benyújtani. Ennek alapján idén 2025. június 23-tól 2025. szeptember 30-ig nyújtható be a kérelem.

• **Jó tanulók szociális támogatása**

Kiemelkedő tanulmányi eredményt elérő, rászoruló diákok számára nyújtott támogatás. A támogatás fix összeg, a tanév 10 hónapjára 15 000 Ft/hó gyermekenként. A tanév végi tanulmányi átlag 4,5 vagy felette kell legyen. A jogosultság a család jövedelmi helyzetétől függ. 2025-ben június 23-tól lehet beadni szeptember 30-ig.

• **Gyermekek egyedül nevelők támogatása**

Egyedülálló szülők számára nyújtott támogatás a gyermeknevelés költségeinek enyhítésére. A támogatás

összege 10 000 Ft/gyermek, és a jogosultság a kérelmező és családja szociális helyzetétől, jövedelmétől függ.

• **Oltási támogatás gyermekek számára**

Agyhártagyulladás elleni, kullancs-encephalitis elleni, rotavírus elleni oltás költségeinek fedezésére szolgáló támogatás. A támogatás mértéke oltóanyagoként az oltóanyag vételára, de legfeljebb 40 000 Ft. A kérelem mellé csatolni kell a kérelmező nevére kiállított számlát az oltóanyag megvásárlásáról. A kérelmet az oltóanyag megvásárlásától számított 180 napon belül kell beadni.

• **Oltási támogatások felnőttek részére** (kullancs-encephalitis elleni, pneumococcus elleni)

A kérelmet az oltóanyag megvásárlásától számított 180 napon belül kell beadni. A kérelem mellé csatolni kell a kérelmező nevére kiállított számlát az oltóanyag megvásárlásáról.

• **Mosható nadrágpelenka támogatás**

Kisgyermekes családok számára nyújtott támogatás mosható nadrágpelenkák beszerzésére, amely hozzájárul a környezetvédelemhez és a családok anyagi terheinek csökkentéséhez. A jogosultság a család jövedelmi helyzetétől függ és a támogatás összege változó.

• **Kerékpáros közlekedéshez nyújtott önkormányzati támogatás**

Fiatalkorú kerékpárhoz való jutásának támogatása soron meglévő bruttó 5 millió forint keretösszegben. Beadási határidő: augusztus 30.

LAKHATÁSI TÁMOGATÁSOK

• **Lakás-helyreállítási támogatás**

Lakhatási körülmények javítására, lakás helyreállítására (pl. tisztasági festés, villanyvezeték-csere, fűtőberendezés tisztítása, fürdőszoba korszerűsítése) nyújtott támogatás. A támogatást meghatározott jogosult kör igényelheti. A jogosultság a kérelmező és háztartása szociális, jövedelmi és vagyoni helyzetétől függ, a támogatás mértéke lakásonként nem haladhatja meg a 200 000 Ft-ot.

• **Lakbérttámogatás**

Havi rendszerességgel nyújtott lakbérttámogatásra jogosult az önkormányzati lakás bérlője, aki a szociális helyzete alapján megállapított lakbért fizet, valamint a bérlőnek és a háztartása tagjainak vagyona nincs. Jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatához kötött támogatás.

FIGYELEM! A szociális illetve egészségkártya 2024. december 31-vel megszűnt! A megítélt támogatási összeget bankszámlára történő átutalással, vagy postai úton kapja meg a kérelmező.

Nem cél gátolni az építéseket

Csány Éva műemlékvédelemről, beruházói attitűdről, az épített környezet átalakulásáról

Csaknem tizenegy év után távozott Csány Éva az önkormányzat építési irodájának éléről. Három polgármester keze alatt igazgatta a kerületi építésszolgálatot. Budavárra már eleve nagy műemlékvédelmi, építési beruházói tapasztalattal érkezett, több nagy állami műemléki rekonstrukciót kísért végig. A frissen nyugdíjba vonult főépítész a kedvünkért visszalátogatott régi munkahelyére, a Kapisztrán téren beszélgettünk vele.

– Emlékszik első munkanapjára?

– 2014. szeptember elseje volt, vezetői értekezletre érkeztem. Nagyon mélyvíznek éreztem, mert másnap már tervtanácsi ülés is volt, amiről azt se tudtam, eszik-e vagy isszák.

– De igazgatási és felügyeleti tapasztalattal már rendelkezett, mert műemlékvédelmi, fejlesztési területről érkezett...

– Húsz évig dolgoztam költségvetési szférában beruházási területen, valamennyire követtem a jogszabályi változásokat, de az önkormányzati feladat mindenképpen új kihívás volt. Régi harcostársam, az éppen születési szabadságon lévő Nagy Kitti sokat segített. Egyébként úgy gondolom, a munkakör nem is a közigazgatásról szól, hanem az építőipart, a beruházási környezetet kell jobban ismerni. Mert a beruházó kiszolgáltatottnak, sorsüldözöttnek érzi magát, amikor a hatósághoz keveredik, és ezen az ellenérzésen át kell tudni segíteni őket. Meg kell értetni velük, hogy meg akarjuk oldani a problémájukat és nem akadályokat akarunk eléjük gördíteni.

– A beruházó viszont sokszor úgy érkezik, hogy amit elgondolt, végigviszi...

– Azokkal a beruházókkal nehezebb, akik ki akarják zsigerelni az ingatlant. Ezek olyan vállalkozók, akik eladásra építkeznek. De aki magának épít, az jobban törekszik a minőségre.

– A túlépítési hajlam a kiemelt védettséget élvező vári környezetben is létezik?

– Bárhol létezik. Ez egy általános jelenség az építési igazgatásban. Budapest összes kerületére jellemző, hogy a maximumot ki akarják hozni a lehetőségekből, és még tovább, a szürke zónában. De az I. kerület „beállt kerület”, ahol nem kívánatos nagy számban se új

társasház, se iroda, tehát mi leginkább megőrző, fenntartó jelleggel dolgoztunk.

– A Vár és környezete egyedi és megismételhetetlen, az épített környezetből áll össze a látvány, az a környezet, ahol élünk, sétálunk. Mi a kerületi főépítész fő feladata? Megőrizni az épített történelmi környezetet, vagy élhetővé tenni, hogy ne váljon skanzenné?

– A műemlék épület nem egy műtárgy, ami búra alatt van a múzeumban, mert mindig változik, alakul. Arra kell ügyelni, hogy a kor igényeinek megfelelő változtatások ugyanabban a minőségben készüljenek el, mint amilyen minőségű az eredeti állapot volt. Nem a stílusazonosság a lényeg, hanem a minőség, és ezt az itt élő lakó és látogató egyaránt érzi, meglátja. A vári környezet az összmagyarság szimbolikus helye, ebből ered, hogy alázattal kell végezni a munkát.

– A műemlékvédelem területén rengeteg változás lezajlott az utóbbi évtizedben, mennyire fontos, hogy jó legyen az együttműködés a kormányhivatal örökségvédelmi főosztályával?

– Fontos, és az is szerencse, hogy mivel műemléki beruházásokkal foglalkoztam sokáig, ismertem azokat a kollégákat, akik örökségvédelmi felügyelőként ott dolgoznak. A folyamatos kommunikáció a legfontosabb, például a munka közbeni terv-egyeztetés. Így az ügyfelet is lehet segíteni, hogy elkerüljük a felesleges, időrabló köröket. A beruházóknak mindig jók a szen-

Fotók: Rényi Erna

zoraik, és látják, hogy nyitottak vagyunk, és nem arra játszunk, hogy visszaéljünk a hatalmunkkal. De fontos, hogy ha nemet kell mondani, akkor azt meg is kell indokolni, hogy ne tűnjön öncélúnak. El kell tudni magyarázni, hogy azért nem akarunk tizenhat lakást a tetőtérbe, mert nem lehet parkolni az utcában. Ugyanis a beruházó távozik a haszonnal, de mi itt maradunk, és nekünk kell megoldani a közszolgáltatások könnyű elérhetőségét, az infrastruktúra működtetését. Sok beruházó még ma is azt gondolja, hogy a 30-40 négyzetméteres lakás lesz az eladható, de az I. kerületben a 150-200 négyzetméteres lakások is piacképesek.

– Gond, hogy csökkent a kerület lélekszáma, társasházi beruházás közben alig akad. Mi a megoldás?

– A lakosságszám nem kíván tételes fejlesztést, mert a minőségi életnek pont az a feltétele, hogy a közszolgáltatások elérhetőek maradjanak.

– Budapest-szerte gond a lakáshoz jutás, a kerületben viszont indul egy szolgálatlakás-építési projekt, ez mennyire segít a lakhatási problémákon?

– Általános probléma Magyarországon, hogy kevés a bérlakás, minden beruházás, ami ezen segít, az támogatandó. Mindenütt vannak kevésbé jómódú emberek, akiknek segítséget jelent a szociális bérlakás.

– Mi a véleménye a kiemelt állami beruházásokról?

– A kormányzati beruházások a városkép 19-20. századi megjelenését célozzák, és természetes, hogy ezzel

egyes építészek vitatkoznak. Nem olyan rossz a kortárs építészet, hogy mindenáron századfordulós homlokzatok épüljenek. Értem a kormány törekvéseit, és azt kell mondjam, az átlagember ízlésével jobban is találkozok ez, mint a kortárs építészet. Egy aggály azért létezik, mégpedig az, hogy ha ez jelentős munkahely-növekedést okoz, az a közlekedésre is hatással lesz.

– A levéltár melletti teherelosztó és a Burg Hotel lebontása nagy vihart kavart építész-körökben, Ön szerint a történelmi kontinuitás visszaállítása vagy a lineáris építészeti fejlődés megőrzése fontosabb?

– Ez egy átpolitizált terület, de úgy gondolom, a két említett épület építészeti iskolapélda volt, már csak a tökéletes környezeti illeszkedésükkel is. Az elosztó által nyújtott tükröződés ráadásul visszahozta a Várban megszokott klasszikus homlokzati képet.

– Hatalmas ingatlanok, épületegyüttesek hasznosításának megtalálása mindig nehéz ügy, ezt Ön is látta, amikor a gödöllői Grassalkovich- vagy a fertődi Esterházy-kastély rekonstrukcióján dolgozott. Az Országház és Úri utca között is van egy hatalmas tömb, amelyet gyakor az MTA használt. Mi lehet a sorsa?

– Ez az épületegyüttes nem is annyira rossz állapotú, és egyértelmű, hogy egy műemléket mindig drágább újjávarázsolni, mint zöldmezős beruházásként a semmiből megépíteni. Az sem ördögtől való, hogy az állam részt vállaljon a beruházásból, a közcélú hasznosítás-

ból. Ennek az épülettömbnek a sorsa nem kikristályosodott dolog, de alapvetően kulturális, turisztikai kiszolgáló funkció képzelhető el benne, talán még a Városháza, az önkormányzat is adhat bele többlet-funkciókat.

– Nemrég döntött a Fővárosi Közgyűlés, hogy több helyi közterület fenntartása kerületi kézbe kerül. Szabályozási oldalról ez mit jelent?

– Ez nyilvánvalóan többletköltséget jelent a kerületnek, de a tapasztalat eddig az volt, hogy a lakók nem érezték elég színvonalasnak a fővárosi fenntartói munkákat. Én soha nem igazodtam el azon, hogy a Főváros ténylegesen mennyit fordított a területekre, mert a Fő-kert olyan érdekes kimutatást vezet, amely alapján követhetetlen az egyes területekre fordított munka elvégzése és tényleges költsége.

– Folyik egy nagyberuházás a kerület déli határánál, épül az MCC új székháza. A lakók joggal aggódnak, hogy ez jelentős forgalmat hoz majd?

– Itt főként posztgraduális, határon túli fiatalok képzése fog folyni, az egyetemista generáció jellemzően még nem jár autóval. A tanárok számára meg ott a mélygarázs, tehát a kérdést telken belül kezelték. Nagyon sok munkát vállaltak a környezet rendbetételére, hogy szervesen illeszkedjen az új épület, és a környéken lakók is jobban elfogadják a fejlesztést.

– Ön is zsűrizte a pályázati terveket. Mi döntött amellett, hogy a Néprajzi Múzeumot is tervező Napur Architect Kft. projektje nyert?

– Ez egy olyan helyszín, ami viszonylag sok helyről, messziről is látszik. Azt tartottam fontosnak, hogy az épületegyüttes még távolról se látsszon lakóparknak. Egy ilyen egyedi épület a városnak is többletélményt ad, mert a mi generációknak is meg kell építenie a maga Parlamentjét, Halászbástyáját, vagyis a jövő műemlékeit. Ezzel tartozunk az utódainknak. Hab a tortán, hogy a Napur finoman a magyar építészeti hagyományokat is beledolgozta a kialakításba.

Kuthi Áron

Az MCC új székházának látványterve | Forrás: MCC

Brit dizájner a Döbrenteiből

Mark Rimmell brit sztárdizájner lakásában tűz ütött ki február végén. A 91 éves ötvös-művész-díszlettervezőnek sikerült kisebb sérülésekkel megmenekülnie a leégett otthonból. Múzeumra emlékeztető otthonában rengeteg saját alkotását őrizte, filmes kelléknek is használt ékszereinek jó részét kimene-kítette. Jelenleg az önkormányzat által nyújtott átmeneti lakásban lakik.

Elfogadtam egy dolgot, hogy egy nap megváltoztathatja az életemet. Ez nálam megtörtént – mondta lapunknak a Döbrentei utcai lakástűzre utalva Mark Rimmell nemzetközi hírű filmes enteriőrtervező, ékszerész, dizájner. A művész több videóklipnek és hollywoodi filmnek (Aragon, Apám nevében, A jobb lábam, a Szerelem a kolera idején) volt a látványtervezője. Egy forgatás alkalmával szerette meg annyira Budapestet, hogy eladta londoni lakását és ide költözött. Húsz éve lakott a Döbrentei úti ingatlanban. A kétezres évek vége felé abbahagyta a filmezést, elkezdett ékszerek készítésével foglalkozni, mint mondta azért, hogy aktív maradjon az elméje.

„Egy olyan lakásban éltem, amely telis-tele volt kincsekkel, amiket húsz év alatt készítettem, főként ékszerekkel és koronákkal. Valaki úgy hív, hogy Budapest koronakészítője”.

A koronát a 2013-as World Top Model versenyre készítette, amit akkor Budapesten rendeztek, azóta folyamatosan készített modellversenyre koronákat. „Kiderült, hogy tehetséges vagyok az ékszerkészítésben. Találtam egy kereskedőt a Gozsdu udvarban. Hat évig adtam ott el, nagyon jól ment. Sokan ki akarták állítani az ékszereimet, de én mindig nemet mondtam. Soha nem találtam olyan helyet, ami igazán tetszett volna, kivéve a Váci utcánál, ami egy szép kiállítóhely. Ott volt egy kiállításom, de nem adtam el egyetlen koronát sem. Nem terveztem soha semmit előre az életemben: nem akartam filmes lenni, belekerültem, nem terveztem az ékszerek készítését és a koronákét sem. De úgy gondolom, hogy bármit is csinállok, az az enyém.”

Elmesélte találkozását Marlon Brandóval és Charlie Chaplinnal, de más világsztárral is barátságba került az évek során. Köztük Judi Dench, Anthony Hopkins, Daniel

Fotó: Kocsis Attila

Fotók: Tóth Tibor

Day-Lewis váltak közeli barátaivá. Kicsivel megelőzte a nemzetközi filmes dömpinget, hiszen amióta itt él, egyre több nemzetközi film forog a magyar fővárosban.

„Budapest a filmgyártás központja lett. Most éppen Keanu Reeves dolgozik itt, de csaknem egy hónap múlva Kate Blanchett fog Magyarországon forgatni. Nagyon szeretik a filmesek és a sztárok ezt a várost. A barátom személyi asszisztense Kate Blanchettnek, valószínűleg újra fogunk találkozni” – fogalmazott.

Még várni kell a biztosítóra, hogy megállapítsa a tűz okát és azt, hogy mekkora kár keletkezett és mennyit térítenek meg. Mark sok bútora leégett, de több ékszere megmenekült, egyeseket tisztítani kellett. Mivel a saját

megírta a tüzesetet, többen olvastak róla, és értékes tárgyairól. „Egy fiatal tanulóval futottam össze a tragédia után, aki azzal szólított meg, hogy „Nem is tudtam, hogy egy ilyen híres emberrel élek egy házban!” Ismerőbb lettem a tűz után a városban.”

Böröcz László polgármester az eset után nem sokkal személyesen tájékozódott nála. „Nagyon jólesett ez a gesztus. Ő egy olyan politikus, aki nemcsak beszél, hanem tesz valamit és akcióba lép, ha szükséges” – mondta Mark Rimmell, aki a Budavári Önkormányzattól kilenc hónapra kapott átmeneti otthont, ahová ismerősei, barátai segítették átköltöztetni.

Szilléry Éva

BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT

A KÉPVISELŐ-TESTÜLET FOGADÓÓRÁI

BÖRÖCZ LÁSZLÓ

polgarmester@budavar.hu
+36-1/458-3090

4. KÖRZET

FAZEKAS CSILLA

fazekas.csilla@budavar.hu
+36-1/458-3013

FODOR ARTUR

fodor.artur@budavar.hu
+36-1/458-3085

1. KÖRZET

WEHNER KRISTÓF

wehner.kristof@budavar.hu
+36-20/230-6030

2. KÖRZET

MOLNÁR GÁBOR

molnar.gabor@budavar.hu
+36-20/530-9959

3. KÖRZET

VARGA DÁNIEL

Előzetes egyeztetés alapján
hétfőtől csütörtökig.
(1011 Budapest, Fő utca 28.)
varga.daniel@budavar.hu
+36-20/339-7655

5. KÖRZET

FRÓNA LEVENTE

frona.levente@budavar.hu
+36-20/620-7291

6. KÖRZET

BAUER ESZTER

bauer.eszter@budavar.hu
+36-20/316-0282

7. KÖRZET

GULYÁS GERGELY KRISTÓF

Előzetes egyeztetés alapján
csütörtökönként.
gulyas.gergely@budavar.hu
+36-20/620-7295

8. KÖRZET

KUN JÁNOS

Előzetes egyeztetés alapján
a Mandulás Cukrászdában,
a Fügében, vagy megbeszélt
helyszínen.
kun.janos@budavar.hu
+36-20/569-5161

V. NASZÁLYI MÁRTA

I. kerület Attila út 133. előzetes
egyeztetés alapján, illetve minden
hónap második szerdáján, 17 órától.
varadine@budavar.hu
+36-30/449-9172

CSOBÁNCZY GÁBOR

csobanczy.gabor@budavar.hu
+36-20/383-1830

NÁNÁSINÉ ABONYI GYÖNGYI

Minden héten hétfőn, 13 órától, illetve
minden hónap utolsó csütörtökén,
17 órától a Döbrentei utca 19-ben.
abonyi.gyongyi@budavar.hu
+06-30/462-9866

Kérjük, a fogadóóráról minden esetben a fenti elérhetőségeken egyeztessenek!

Eljön a kerületbe is a

Egy karszalaggal három programhelyszínt is kínál a MáraiKult

Kora délutántól éjfélig kortárs írók könyvbemutatói követik egymást a Virág Benedek Házban a Múzeumok éjszakáján június 21-én szombaton. A kerület galériáiban pedig az ott kiállító művészek fogadják a közönséget, közben több séta indul a Fortepan fényképadatbázis archívumában megmaradt tabáni helyszínek és Márai Sándor vonatkozó idézetei nyomán.

A Virág Benedek Házban kortárs írók könyvbemutatói követik egymást már délutántól kezdve a Múzeumok Éjszakája országos rendezvénysorozat részeként. Az érdeklődők mások mellett Demkó Attila és Gyulai György írókkal találkozhatnak, akik a Napról napra Trianon című új könyvről beszélgetnek, amely naplószerűen veszi végig az első nagy háború utáni magyar összeomlást. Az ismert Mi, magyarok impozáns könyvsorozat legújabb részeként a Mi, magyarok a színpadon kerül a közönség elé Sal Endre sorozatszerkesztővel. A kötetben mások mellett olyan hírességek történetei szerepelnek, mint Latinovits Zoltán, Szabó Gyula, Márkus László, Gobbi Hilda, Mensáros László és Kállai Ferenc. A nyár legrövidebb estéjét egy 3000 Ft-ért megváltható karszalaggal három helyszínen, a kortárs alkotók közelségében tölthetik el a látogatók.

A Virág Benedek Ház két varázslatos koncerttel is várja a közönséget: délelőtt a Boridalok trió családi koncertjén játékos gyerekdalok csendülnek fel, este pedig A Bence kalandjai formáció kortárs költészetet és akusztikus zenét ötvöző bensőséges estje szórakoztatja a közönséget.

Emellett vezetett séták kötik össze a budavári művészeti helyszíneket június 21-én. Az egyik a művészeti galériákba visz, ahol a kiállító művészek tartanak tárlatvezetést, néhol társművészetek kíséretében. Hogyan alakult a divatfotó a nyolcvanas évek közepén és milyen motívumokban jelent meg a leáldozó szocializmus? Egyebek mellett ilyen kérdések is előkerülnek a Vár-

negyed Galériában, a Plakátba zárt történetek című kiállításon, ahol Bakos István András Ferenczi Noémi-díjas grafikus, festőművész, fotográfus várja az alkalmazott grafika, a fotóművészet és a kortárs művészek iránt érdeklődőket. A tárlatra néhány olyan reklámplakátot is elhoz az alkotó, amelyeket nem állított ki a galéria. A művésszel fél nyolc és fél kilenc között lehet találkozni.

Innen a Krisztinavárosba vezet az út a Tér-Kép Galériához, ahol Szirtes János Munkácsy-díjas festőművész exkluzív kiállítással várja a festészet rajongóit. A sokoldalú kortárs alkotó, performer ezúttal magángyűjteményekben lévő, az alkotó által is régen látott, főként a nyolcvanas évek közepén készült festményeit állítja ki a tabáni galéria. A képzőművésszel este nyolckor találkozhatnak, a vezetés előtt Simkó Beatrix performanszt, majd Pátkai Rozina zenész előadását élvezhetik a látogatók.

A Még Meg Nem Született Márai kiállításon a Virág Benedek Házban húsz fős csoportoknak számára indul tárlatvezetés, a Fortepan stúdiólátogatására pedig fél óránként várnak 5-6 fős csoportokat. A Múzeumok Éjszakáján a Márai Sándor 125 emlékév apropóján az író nyomába szegődünk a Tabánban. 14.45-től óránként indul séta a Virág Benedek Ház elől Száz év Tabán címmel. A sétához Márai emlékei adták a kiindulópontot, amelyeket a Fortepan archívumában összegyűjtött képek tesznek átélhetővé. Minden program karszalaggal látogatható.

Szilléry Éva

Vegye meg Múzeumok Éjszakája karszalagját elővételben, sorbanállás nélkül, közvetlenül tőlünk!

Pulzáltak a Batthyány utca ablakai

Szirtes János a nyolcvanas évek festészetéből hoz válogatást a kiállítására

Mindig örömből fest Szirtes János Munkácsy-díjas képzőművész, performer, aki szerint manapság különösen nagy szükség van arra, hogy az alkotással örömet, derűt sugározzon. A művész, akinek Örömfestészet néven nyílik tárlata a Tér-Kép Galériában, lapunknak arról is beszélt, hogy mekkora szerepe van a véletlennek a kép születésében, és hogyan válik részévé a Batthyány utca szomszédsága az alkotó folyamatnak.

– Több mint harminc éve köti a kerülethez a műterme, mindkőben Szalóky Károly, a közeli VárfoK Galéria tulajdonosa nemcsak galériása, de barátja is. A művészet mentén alakult a társasági élet a VárfoK utca vonzáskörzetében?

– 1991 óta van ingatlanom a Batthyány utcában, egy gyönyörű, szecessziós házban. Ezt a lakást műteremnek vettem. Direkt földszinti ingatlant választottam, hogy ne kelljen a képeket lépcsőházban szállígtatni. Amikor elkezdtem ott dolgozni, megismertem Szalóky Károlyt, aki éppen a VárfoK Galériát építette. Övé volt az egyik első kortárs művészeti galéria Budapesten. Barátok lettünk, évente, két évente kiállításokat rendezt nekem, könyvet adott ki rólam, hálás lehetek neki. Akkoriban szokásunkká vált a VárfoK utca korlátján üldögelni és beszélgetni. Kitaláltuk, hogy legyen ez egy „korlátozó hely”, megjelöltük egy fém címkével, amire az volt írva, hogy Szirtes János és Szalóky Károly korlátozó. De más is köt a környékhez: az első kerületben végeztem a gimnáziumot, rengeteg nagynevű művész barátom volt itt. Később indítottuk el a Ponton Galériát is a Moholy Nagy Művészeti Egyetem Galériájaként, ami hosszú évekig a Batthyány utcában működött. A mai napig a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem tanára vagyok.

– És a sarkon volt az Alkoholos Filc nevű kávézó is, ahol egy hidegtálat is elneveztek önről...

– Szalóky Károly kávézója volt, ő találta ki, hogy a VárfoK Galéria művészeinek csinál egy pakkot a kedvenc ízeiből. Így volt Szirtes János Pakk, El Kazovszkij pakk, Szotyory pakk és a többi. Igazi találkozóhely volt a tér és a Várhegy sarkán.

– A festészet magányos műfaj. Viszont a performanszal, az akciókkal a beavatásban és a közösségben gondolkodott?

– Mindig is közösségben gondolkodtam, a közös gondolkodásban, párbeszédben hiszek. Mind a mai napig bevonjuk az itt élő embereket az alkotás eredményeinek közvetlen bemutatásába. Hozzám és a galériába is rendszeresen jönnek a Batthyány utcai szomszédaim. Egyszer a Batthyány utca és a VárfoK utca kereszteződésében a nagy ablakokat piros vászonnal beragaszt-

Fotók: Tóth Tibor

gattam és ventilátorokkal kifelé fújtam, közben belülről világítottam meg őket, amelyek pulzálni kezdtek. Ez volt például az egyik megnyitóm. Performer is vagyok, ami egy narrációval összekötött élő esemény, ahol a közösség szintén nagyon fontos. Több évvel ezelőtt kitaláltam azt, hogy korommal festek, felhúrom a vásznat olyan magasra, hogy még el tudjam érni fáklyával, és azzal kormoztam a felületet. Ügyesen kellett csinálni, mert ha elmélázok, felgyullad az egész bérház. Az én mozgólataim, a rezdülések, a gesztusok valahogy ott rögzültek. Egy alkalommal elfelejtettem lehúzni a redőnyt. Kinéztem az ablakon, és azt láttam, hogy a 16-os busz kicsit megdőlvé gurul lefelé, mert a benne lévő tömeg azt lesi, hogy mit csinál ez az ember?

– Az a tiszta performansz, ami a nyolcvanas évek undergroundját jellemezte, mára eltűnt?

– Ez a fogalom, hogy performansz művészet, ma átalakult. Akkor volt egy szituáció, helyzet, amiben megszólalt. Én jó ideje művészetpedagógiával foglalkozom és őszintén szólva nem nagyon értem, hogy miért vannak műfaji különbségek. Amikor én a performansszal kezdtem foglalkozni, akkor itthon a szabad művészeti gondolkodás borzasztóan érdekelte az embereket. A Képzőművészeti Főiskolára nagyon sokáig jártam, szerettem. Később megtaláltam a barátaimmal, hogy hova kell menni, ahol a művészetről beszélgetés folyik. Ez volt az INDIGO csoport, Erdély Miklós vezetésével. Filmes, teoretikus, jelentős meghatározó művész és mester volt ő, aki mind a mai napig hatással van ránk, én is az ő módszertana alapján tanítok. Nagyon sokunknak ő volt a legfontosabb mester. Nemcsak a képzőről jártak hozzá, hanem fizikusok, bölcsesek is voltak ott rendszeresen. Akkor úgy hívtuk, hogy szakköreire, hiszen le kellett védeni. Ma már látjuk, hogy ez egy korszak volt. Ma a performansz művészetet lehet programba bevenni, de létezik a performativitás is, ami azt jelenti, hogy hogyan tudom magamat előadni, hogyan tudok létezni, milyen képet mutatok magamról.

– A gesztusnyelv, amit a festészetben képvisel, leginkább pillanatnyi állapotkommunikációt jelent?

– Igen, pillanatnyi érzelmekkel festek, de közben nagyon is tudatos ember vagyok. Mivel több művészeti tevékenységgel foglalkozom, be kell az időmet osztanom. Mindig egy projektet találok ki magamnak. Amikor a műteremben tudatosan a festéssel foglalkozom, van egy projektem, egy tervem, és mindig akcióban gondolkodom. Azonban mindig belép valami véletlen. Valami felsőbb csoda talán.

– Talán egy üzenet?

– Igen, én hívó vagyok, úgy képzelem, el, hogy ez üzenet. A Covid-időszakban beültem a Jurányi Alkotóházba és elkezdtem festeni. Február volt, nem volt túl jó a hangulat, magamba roskadva mondtam, hogy mindig ugyanazt festem. Egyszer csak elképesztő csíkot húzott rá a napocska a vászonra. Ettől egyszerűen több lett, és nekem téma lett. Benne van minden, amit csinállok 40-50 éve, odakerült ez a csík, és ettől több lett.

– Hogy keletkezett a jelenlegi kiállításon szereplő, Aranyköpés című 1987-es munka?

– Mindig is érdekelt, hogyan tudom a vásznat többdimenzióssá tenni gesztussal, hogy tudom a vásznat kinyitni. Az arany már akkor is érdekelt és kitaláltam, hogy az arany – ami autólakk spray volt tulajdonképp – alá dolgoztam technokol rapiddal, köpésszerűen. Megszáradt, és ráfújtam az aranyat. A mai napig közel negyven év után ott van.

Vegyen részt mindkét
művésszel
tárlatvezetésen
a Múzeumok
Éjszakáján!

– Hogy jött össze a Tér-Kép Galériában az Örömfestészet című kiállítás anyaga?

– A nagyfiam, Szirtes Marcell műgyűjtéssel kezdett foglalkozni, és így talál velem is újra mindkettőnket foglalkoztató mély kapcsolatot. Ő műgyűjtő én pedig tanácsokat adok neki. Ő találta ki, hogy legyen kiállításom azoktól a műgyűjtőktől, akiknek a birtokába került néhány alkotásom. Megkértük Ébli Gábort, aki régi barátom, hogy legyen kurátor. Végül hét-nyolc gyűjtőtől szedte össze ezeket. Csodák csodája felkért az első kerületi MáraiKult, hogy rendezzünk kiállítást. Nagyon jó tapasztalataim vannak a Tér-Kép Galériával. Most nem csinállok performanszt, helyette a Múzeumok Éjszakájára megkértem Simkó Beatrix performer táncost, hogy ő csináljon tárlatvezetést. Pátkai Rozina külön produkciója következik majd ezen az esten.

– Sok mélységet, súlyos témát bemutatott már, most azonban úgy érzi, hogy energiát kell adni, derűt kell felmutatni a művészettel?

– Igen, és amikor gondolkodtunk a tárlat címén, akkor fogalmaztam meg, hogy nekem a festészet örömforrás, örömszerzés, ami boldoggá tesz. Remélem, hogy valamilyen módon energiát is tudok adni a munkáim által. Az embereknek most öröm kell, jövőkép kell és optimizmus. Nem lehet leélni úgy egy életet, hogy az ember állandóan depressziósan búslakodik.

Szilléry Éva Edit

Szőnyeg alá söpört plakátok

Az alkalmazott grafika elsőrangú lenyomata a korról, amelyben élünk

A hatvanas évek nyomasztó szürkeségéből kivillantak a hazai plakátművészet színes és progresszív alkotásai, ezek által megigézve kezdett festőművészként plakátgrafikát tanulni Bakos István András Ferenczy Noémi-díjas grafikus, festőművész, fotográfus. Új szemléletet hozott a hazai divat- és reklámfotóba, amikor autodidakta módon a legújabb trendek mentén kezdett el fotózni. Bakos hatalmas és sokszínű életműve érzékeny lenyomata a rendszerváltás előtt átalakuló világunknak. Plakátba zárt történetek című tárlata június 21-ig látható a Várnegyed Galériában.

Második kerületi otthonában látogattuk meg Bakos István András grafikusot, akit fiatalsága a Tabánhoz és az első kerület környékéhez köti, mivel számos fotóját itt készítette el. Beszélgetésünk elején szabadkozni kezdett: nem biztos, hogy mindig jól fejezi ki magát, mert tizenvalahány évvel ezelőtt stroke-ot kapott. Ez meglepő, hiszen tökéletesen és nagyon választékosan beszél, aligha érezni bármit korábbi betegségből. Ráadásul nyaralás alatt érte, Velencében.

„Egyik percről a másikra jött, nem éreztem semmit, csak egyszerűen nem találtam a helyes szavakat. Azért fontos erről beszélni, mert sokan félnek tőle, pedig tudatosítani kell a jeleket, amit az én feleségem azonnal észrevett és egy kiváló velencei kórházba szállíttatott” – emlékezett a művész. Százból egy ember épül fel olyan gyorsan, mint ő, de sokat is tett a gyógyulásért. „Nagyon sokat kellett írnom és olvasnom. Rengeteget ütem a televízió előtt, természetesen a rajzolás is sokat segített”.

Pályája elején fiatalon váltott át festészetről az alkalmazott grafikára, azután, hogy először kijutott nyugatra a szocialista Magyarországról. „Gondolja el, hogy 1964-ben lehetett először útlevélet kapni! Édesapám első dolga volt, hogy szaladt a rendőrségre, ahol kigyózó sorok álltak. Felvették az utazási igényt, majd 3-4 hónapig vizsgálták a családot, megnézték, hány gyerek van még, kiemelten vizsgálták azt is, hogy nyugaton él-e rokona

Forrás: Fortepan

az embernek. Nagy nehezen megkaptuk az útlevelet, ebben az is közrejátszott, hogy apámat végül az asztmája miatt tengerközelbe ajánlották az orvosok. Édesapám időközben meghalt, de az útlevelem megvolt és a főiskola elején elutaztam Londonba. Volt egy olyan barátom, aki 1956-ban ment ki, ő hívott a kis lakásába. Először azt hittem, hogy örökké ott maradok” – mesélte.

A szerelem azonban hazaszólitotta, hiszen akkor már együtt volt későbbi, lengyel származású feleségével, aki természetesen nem utazhatott vele. „Egyből tudtam, hogy nekem ez a nő kell, örökre.” Eleinte próbálta meggyőzni őt, hogy Londonban kezdjenek új életet, ő azonban itt, Magyarországhoz ragaszkodott. Viszont a nyugati igézete végérvényesen meghatározta Bakos művészi attitűdjét, a hatvanas évek szürkeségébe hazatérve szabadságzigeteként bukkantak elő szeme elé a hirdetőoszlopokon látható színes és fantáziadús plakátok.

„Rácsodálkoztam a hazai plakátművészet progresszív szellemére, és fel kellett ismerjem, mennyivel ötletesebbek, mint amiket Londonban láttam. Később jöttem rá, hogy nálunk azért volt olyan jó a plakát, mert elkezdtünk absztrakt módon gondolkodni arról, hogy miként tudjuk megfogni a film vagy a termék lényegét. A plakát lehetett más, úgy is fogalmazhatok, hogy kiugorhatott. Ezt valamilyen oknál fogva engedték. Szerencsés helyzet volt, hogy a MOKÉP nem a kész nyugati plakátokat vette át, hanem rábízta a grafikusra, mondja el, mit gondol az adott filmről. Akkortájt a pop art örült módon terjedt, és természetesen betüremkedett az alkalmazott grafikába is. Én is ezeket a nagyon színes plakátokat készítettem London után. Azért engedték, mert azt akarták mutatni nyugatnak, hogy itt is vannak színek. Egy idő után rájöttem, hogy a mi világunk nemcsak szürkébb, inkább drámaibb, és ezt is meg kell jeleníteni.”

A divatfotózás irányába teljesen autodidakta módon indul el. A főiskolán nem szerette még a fényképezést, gondolván, hogy mindent le tud rajzolni, minek neki a fényképezőgép. Mindjárt elő is kerül egy nagyon színes rikító divatfotó: napsárga és ciklámen ruhában pózol az Erzsébet-híd lábánál két manőken 1988-ból. A híd éppen csak felsejlik a fotón.

„Ezek a képek nem ide készültek, hanem nyugatra. Grafikusként bekerültem az Impex- cégekbe, akik nyugatra adták el a magyar divatmárkákat. Először a kapott fotókból kellett a plakátot és tipográfiát terveznem. Mivel kijutottam Párizsba, követtem a nyugati trendeket, a Vogue, Elle, Bazaar lapok képanyagát. Egy idő után úgy éreztem, hogy a nyugati országokban nem lehet azokat a fotókat eladni, amiket az akkori fotósok készítettek.”

A kor fonákja, hogy miközben az impexesek kiváló minőségű öltözeteket gyártottak, a magyar ember ebből aligha látott valamit. Bakos sem kapott ezekből a

Fotók: Rényi Erna

méregdrága ruhákból, egy dzsekit tudott minősze vásárolni tőlük.

„Pipa lettem, ettől az elmaradott attitűdtől és megszerettem volna újítani. Kitéptem a Vogue-ból egy oldalpárt és megkértem a fotóst, hogy ilyet próbáljon meg készíteni. Nem csinálta meg. Végül Finta József barátommal közösen készítettük el az első próbafotókat, amelyeket a propaganda osztálynak kellett bemutatnia. A képek láttán egy impexes munkatárs felvissított, hogy ezt biztos nyugaton készítették. „Na azt kellett volna látni, amikor a kommunizmusban ötven-hatvan ember egyszerre mondta, hogy csak velem lehet innentől fotózni!”

Bakos képei az Impex kiemelt fotósaként a nyolcvanas években előbb lettek ismertek New York-ban, mint itthon. A Mino cipőket ugyanis a tengerentúlon is árusították. Itthon pedig csak jóval később, akkor, amikor a Kálvin tér ismert tűzfalát díszítette a fotóból készült nagyalakú nyomat. De az már az átmenet időszaka volt, amit az impexesek éreztek, 1988-ban már tudták, hogy változás fog jönni és a márkát eladják. A vállalat kérésére Bakos egy fekete-fehér képen ezt is megörökítette, amely mint egy finisszázs mutatta, hogy vége lesz.

Korábban, egy 1980-as bundareklámban a vasfüggöny mögül kifelé sóvárgást is szemléltette, a lányokat, akik a kerítés mögül kukucskáltak valami elképzelt,

jobb hely felé. Bakos István számára ez a vágyakozás személyes is volt: két testvére disszidált, ő pedig emiatt évekig nem utazhatott már.

„Sokszor bent hagytam a képben egy figurát aki úgy-mond „figyel bennünket”. Vagy a vállá fölött fotóztam el, vagy valahova elrejtettem a képbe. Az impexesek tudták, miről szól, de engedték, hiszen itthon úgy sem kerültek ezek forgalomba. Kint nyugaton pedig nagyon is értették, hogy miről is van szó. Egy finn barátom ismételtette, hogy hidd el, ennek a rendszernek vége lesz. Én rávágtam, hogy nem létezik. Mindenki azt hitte, hogy soha nem lesz vége.”

A totalitárius rendszernek vége lett, és mára a plakátművészet sem az, ami a hatvanas-hetvenes években volt. Bakos István azonban a mai napig megrajzolja a fejében megszületett plakátokat az öt megihlető, mozikban futó filmekről. Így húzta elő a manzárdszoba szőnyege alól az Ifjúság (2015, Paolo Sorrentino) című film Bakos-féle átdolgozásban készült plakátot is. Kedvünkért a nappali nagy szőnyegét is felemelte, amely alatt tucatnyi régi, kézirafikával készült plakát rejtőzik, mások mellett Latinovitsról, Dayka Margitról, Kállai Ferencről készült, stilizált alkotások. A mű a Volt egyszer egy család reklámplakátja, Révész György rendezése.

Bakos István András életműve a nyugat érintésében átalakuló szocialista alkalmazott művészet érzékeny lenyomata, amelyben a haladó nyugat vizuális kultúrájáról alkotott sztereotípiák számtalan ellentmondása is tetten érhető.

A művész, aki a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja, számos elismerése mellett Az év legjobb plakátja díjat négyszer, Az év legjobb plakátjának járó fődíjat kétszer vette át.

Szilléry Éva

Márai 125 könyvözön

Az év végén nyíló Márai Sándor- emlékkiállításnak otthont adó Virág Benedek Ház udvarán, a Márai 125 Nagyszínpadon rendhagyó könyvbemutatók követik egymást június 21-én. Több mint tucatnyi író, köztük Nyáry Krisztián és Géra Eleonóra, Demkó Attila és Ötvös Anna. A közös pont Kassa, a város, vagy éppen Márai budai világa. Négy olyan előadót kérdeztünk arról, hogyan kötődnek műveik ezekhez, akik fellépnek a Múzeumok Éjszakáján. Mindezek mellé bemutatunk egy különleges, egyéjszakás ajánlatot is.

Ötvös Anna: *Lola élete végéig Kassáról álmodik*

Hogyan jelenik meg a már Buda előtt elhagyott Kassa Márai felesége, Lola naplóbejegyzéseiben az évek folyamán?

Lola mindent Kassához hasonlít és viszonyít. Városokat, helyszíneket, eseményeket és személyeket. Az alapélmény Kassa, ehhez képest történnek vele dolgok a világban. Az emigrációban számos kassai ismerőssel, baráttal, sőt évtizedek óta nem látott rokonnal és családtaggal találkozik, találkoznak főleg Amerikában, New Yorkban. Emellett fontosak Lola álmái. Írja is a naplójában, hogy az emigrációban kezd álmodni a halottakkal. Szüleivel, anyja öccsével, akikkel csaknem egyidős volt, és akikkel sok-sok közös élménye volt gyerekkorában, fiatalokorában. Gyakran álmodik is

Kassáról, a Maléter-házról, ahol laktak. Hugával, Zsuzsával, aki Kassán élte le az egész életét, sűrűn leveleznek. Tehát a felvidéki város élő kapcsolat volt Lola számára egész életében.

Márai Sándor naplóival összeolvastam mik a legizgalmasabb pontok Lola feljegyzéseiben?

Ez mindenkinél szubjektív. Éveken keresztül dolgoztam Lola naplóin, végig nagyon izgalmas volt. Történészként számomra Lola volt az origó. Amikor elkezdtem írni a jegyzeteket a naplóhoz, tudatosan hozzáolvastam a férj naplóit. Tehát az író feljegyzéseit olvastam a civil feleség feljegyzéseivel. Számomra egyértelműen az volt a legizgalmasabb, amikor ugyanarra az eseményre, élményre, személyre reflektáltak, és az, amikor a férj, vagyis az író egyáltalán meg sem említi valamit vagy valakit. Ez a leggyakoribb eset. Az álmom vált valóra azért, hogy olvashattam Lola naplóit. Hálás vagyok ezért a sorsnak.

Szálinger Balázs: *Mikszáth, Krúdy, Márai elsősorban a magyarok öröme*

Kik azok a XIX-XX. századi irodalomból, akiknek él a kultusza a Felvidéken? Petőfi? Mikszáth? Márai?

Petőfinék természetesen, és nemcsak a magyarság körében, de a szlovákoknak sem hiszem, hogy különösebb ellenérzései volnának vele szemben. Mégis csak egy szlováknak született fiúról van szó. Ahogy a szlovákok egyik legnagyobb költője, Hviezdoslav pedig Országh Pál néven született. Mikszáth, Krúdy, Márai elsősorban a magyarok öröme, és fura így, hogy emlékhelyeik jórészt olyan településeken vannak, ahol mára nem sok magyar maradt.

Márai Kassáján sem?

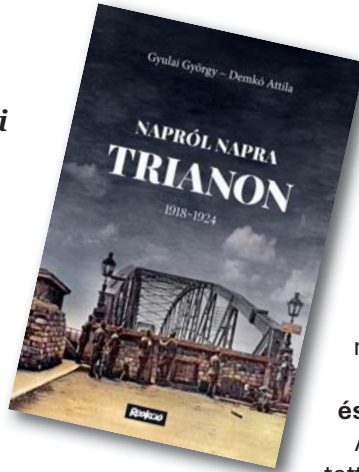
Kassa egyfajta központ, de érdekes központ: a városban nincs három százalék a magyarság aránya, van viszont magyar élet. Magyar színházzal, magyar sajtóval, magyar szervezetek irodáival, az ország legjobb magyar gimnáziumával. A környéken ugyanis sok magyar él.

**Demkó Attila:
Kassa és vidéke kitörési
pont lehetett volna
az ellenséges gyűrűből**

A Napról napra Trianon naplószerűen veszi végig az első nagy háború utáni magyar összeomlást. Az el-, vissza-, majd újra elfoglalt Kassa milyen geopolitikai jelentőséggel bírt?

Kassa és a Felvidék keleti felének, illetve Kárpátjának a geopolitikai fontosságát 1919-ben az adta, hogy itt szakadhatott volna meg a Magyarországot övező ellenséges gyűrű, határral Lengyelország és – ha másként alakul a szovjet Vörös Hadsereg ukrainai hadjárata, – Szovjet-Oroszország felé. Különösen ez utóbbi lett volna fontos. Az egyetlen számba jöhető szövetséges a szomszédos országokkal, első sorban Romániával szemben ebben a korban ugyanis

csak Oroszország volt, mert sem a fehérek, sem a vörösök nem kívánták elfogadni Besszarábia elvesztését. A terv abból állt volna, hogy a szovjet hadsereg betör Besszarábiába, majd tovább halad Bukarest felé, míg egy másik közös magyar-orsz-ukrán haderő a cseheket veri meg. De a hadi helyzet áthúzta ezeket a reményeket, ezzel Kassa és a tágabb régió jelentősége 1919 kora nyarára jelentősen csökkent.

Mit lehetett volna kihozni a Vörös Hadsereg északi hadjáratából?

A magyar Vörös Hadsereg jelentős győzelmet aratott a felvidéki hadjáratban, de az egyébként katonailag erősebb csehszlovák erőket nem semmisítette meg, a csehnél is erősebb román hadsereg pedig a Tiszánál állt. Kétséges, hogy egy egybehangolt cseh-román támadás esetén, ami várható volt, az elszigetelt magyar Tanácsköztársaság meg tudta volna-e védeni az elért eredményeket. Ezt azonban soha nem tudjuk meg, mert a Tanácsköztársaság az antant nyomására harc nélkül visszavonult a visszafoglalt területek nagyobbik feléről.

**Sal Endre:
Tíz Márai-vers Tolnay Klárhoz**

Könyvében sorra veszi a magyar színház nagyságait. Kiket mutat be a '45 előtti évtizedekből?

A Mi, magyarok a színpadon 51 színészlegenda életéről mesél, nem szokványos formában. Arra törekedtem, hogy a színész nagyságok magánéletét is az olvasó elé tárjam, hiszen a művészet és a magánélet hat egymásra, el nem választható. A kérdéses korszakból Jávor Pál, Dajka Margit, Bajor Gizi, Tolnay Klári életét ismerheti meg az olvasó. Nincs benne például a harmincas évek két legendája, Kabos Gyula és Csontos Gyula. De ott van kötetben többek mellett Latinovits Zoltán, Szabó Gyula, Márkus László, Gobbi Hilda, Mensáros László és Kállai Ferenc. És még sorolhatnám.

Az említettek közül Tolnay Klári különleges szerepet játszott Márai Sándor életében. Annak idején mit lehetett tudni erről a kapcsolatról? És mit lehet ma?

A színésznő 1945-ben ismerkedett meg a Vígszínházban az íróval. A 29 éves Tolnay Klárit elbűvölte a nála jóval idősebb, nagy tudású Márai. A Múzeum kávézóban talál-

koztak titokban, mert Tolnay még férjnél volt, Márait pedig otthon várta a felesége. A kapcsolat olyanra titkos volt, hogy Tolnay Klári csak évtizedekkel később árulta el, hogy Márai Tíz vers címmel szerelmes versgyűjteményt írt hozzá, persze név nélkül. Csak Tolnay tudhatta, hogy kinek szólnak azok a sorok.

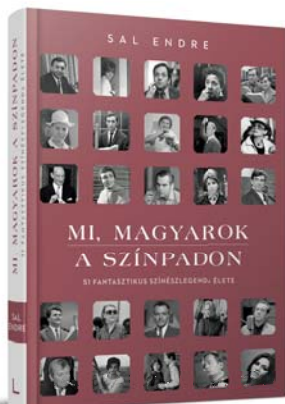

**Bomo Art Buda:
Kedvezmény,
játék és ajándék
a Múzeumok Éjszakáján**

A nyár legrövidebb éjszakáján, a Virág Benedek Háztól mindössze 100 méterre vár mindenkit a Bomo Art budai boltja. A papír- és kézírásfetisiszta üzlet este 10 óráig meghosszabbított nyitvatartással fogadja az éjszakázókat.

A Virág Benedek Ház, a Várnegyed Galéria és a Térkép Galéria klassz programjai előtt-után-közben a boltba betérő, karszalaggal érkező érdeklődők 10 százalék kedvezményt kapnak a Bomo Art termékekre, emellett egy extra Márai Budapestje játékokra is invitálják az idelátogatókat. A Márai Sándor budapesti emlékeihez kapcsolódó helykereső játék helyes megfejtőit a legfrissebb, Budapest 1877 grafikájú Memo zsebfüzettel ajándékozzák meg.

Összeállította: Balogh Ákos Gergely

Terasz-kavalkád Budán

Nyugodtan mondhatjuk, hogy a kerület elkényeztet minket vendéglátóhelyekkel, bár ami egy rövid pihenőre megfelel egy turistának, nem biztos, hogy egy helyi számára vonzó. Ezt a képzeletbeli, de elég világos választóvonalat próbáltuk eltüntetni, mikor teraszmustrára indultunk a Várnegyedben. Szubjektív körképünk nyilván nem tud teljességre törekedni, de reméljük, megfelelő ízelítőt adunk a szabadtéri helyekről és hangulatokról, legyenek azok parkoló autók mellett a szűk járdán vagy a fák alatt egy parkban.

Corvin kávézó (Corvin tér)

Megtöri a Fő utca zaját a csendes Corvin kávézó a Hagyományok Háza előterében. A teraszon árnyas fák és mesterséges árnyékolók alatt pihenhetünk meg a nyári melegben. Ottjártunkkor már kapható volt a házi fagyalt, ami nyáridőben különleges kínálat a környékbeli kávézókhöz képest. Mintegy tizenöt éve működik a hely, nyolc asztallal a teraszán. A tulajdonosoktól megtudtuk, hogy felerészt turisták a vendégeik, de sok a törzsvendégük a környékről. A Hagyományok Háza művészei is nagyon szeretnek itt kávézni. A közeli kapucinus templom olasz miséje után rendszeresen betérő vendégek szintén törzslátogatók. Ők szuperlatívuszokban beszélnek a helyi kávéról, ami nagy elismerés a vendéglátóknak. Meg erősíthetjük, hogy a jó minőségű Perte Caféból készült cappuccino igazán ízletes a teraszon. A Corvin reggelizőhelyként is nagyon népszerű, téli időszakban hétköznapi pontként leves + főétel menüt szolgálnak fel, nyáron ezt szüneteltetik. Népszerűek a hamburgerek vega és marhahúsos változatban, wrapek és saláták, a számos turista ellenére elfogadható áron lehet itt ebédelni.

Forrás: corvincafe.hu

Császármorzsa plus (Fő utca 10.)

Gyermekkori ebédek emlékét idézi fő fogásával egy miniatűr hely nem messze a Clark Ádám tértől. A avagy Császármorzsa plus a terasz fogalmát jócskán kitágítja, hiszen házfalra szerelt könyöklőkön, bárszéken ülve fogyaszthatjuk a barackos, szilvás, birsalmás vagy meggyes feltéttel szervírozott smarnit, mindezt 2390 forintért. További hat feltéttel lehet személyre szabni a fogást, barackdarabkákkal, ribizliszörppel és a merész húzásnak tűnő nutellával. A vendégek itt gyakran rákérdeznek Ferenc József császár állítólagos találmányának összetevőire (Grízzel, liszttel, illetve gluténmentesen készült változatokból választhatunk.) A lényegre törő kínálatban leplezetlenül szerepel a turistamágnes gulyásleves is, ami 1790 forint, illetve a quiche, vagyis a francia sós pite 1890 forintért. És ha már e három fogás itt a specialitás, miért ne lehetne mindezt menüben kínálni? A Császármorzsa egy őszinte megálló a rohanó Fő utcában, ahol smarnizhatunk egyet, a fiatal tulajok jól meg látták, hogy ezt a fogást ritkán kínálják az éttermek, miközben nagyon is a Közép-európai gasztronómia része.

Fotó: Temes Kristóf

Falánk Faló (Gellérthegy utca 1.)

A Krisztina tér szomszédságában egyetlen olyan vagány hely van, amely éjjelig nyitva tart minden nap, még vasárnap is, éppen ezért délután indítja a műszakot a tulajdonos. A Gellérthegy utca sarkán lévő portált a szemközti oldalról, a MáraiKult felől is látni, külső megjelenése a kilencvenes évek elejét idézi. Láthatóan nem szeretne illeszkedni semmilyen trendhez: olyan maradt, amilyen eredetileg is volt. A tulajdonos tudományos ember és költő, mindeközben az előadóművészek barátja, vélhetően ezért is gondolt a budapesti éjszakai életben bolyongókra. A Falánk Faló néhány asztallal teraszt nyitott tavasszal, itt üldögélve a tér sajátos esti fényeiben gyönyörködhetünk. Elsősorban söröző, az alkoholok széles választékával, de nevezhetjük Buda egyik ikonikus találkozóhelyének is. Helyben sült lepényeket ehetünk sörkorcsolyaként. A teraszozás este tízig megengedett, nyári estéken kellemes ebből a szögből szemlélni a teret.

Mákos Guba Bistro (Krisztina krt. 65-67.)

Nehéz lenne az I. kerület esetében városközponttól beszélni, de talán a Mészáros utca - Krisztina körút találkozója ilyen lehet. Pontosan jelzi ezt a száz méteres körzeten belül működő vendéglátóhelyek száma is. (Márai Sándor korábban erre működött a Philadelphia kávéház vagy épp a Zöldfa étterem.) A kapcsolódó terasz definíciójában kellően megengedőek vagyunk, így került változtatásunkba a Mákos Guba Bistro, mely a hidegebb hónapokban zárt tér, most azonban az üvegfalak elhúzásával szellősen átjárható terrasszá vált. Rendeltünk is egy kávét, hogy mellette áttekinthessük a kínálatot, melyet felső-közép kategóriásként jellemeznénk, noha egy juhtúrós sztrapacskát már 3200 forintért is elfogyaszthatunk. Ha a magyaros ételeket tekintjük összehasonlítás alapnak, látható, hogy a 6200 forintos cigánypecsenyével, meg az 5 puttányos édes tokajival már a várból leereszkedő turistákra is céloznak.

Korábbi látogatásunkkor még az enyhe petrolosságáról ismert rajnai rizling tette emlékezetessé azt az estét, ez azonban már nem szerepel az itallapon. Nyár lévén viszont a fiatalos trendiséget sugárzó Aperol spritz (2690 forint) igen, ami jó választás lehet egy nyári hétvége beindításához.

Rajkai Espresso (Iskola utca 36.)

A Cseh Tamás életmű tanulmányozása óta van rajta radarunkon a Rajkai Espresso, noha a hely az előadó aktív időszakában még Isolabella néven volt ismert. Bár 2023-tól a hely tulajdonosa vendéglátós felmenőinek emléket állítva Rajkaira keresztelte át, a csehtamási hagyományok tisztelete ma is a terasz egyik védjegye. Ezt nem csak a benti tér falán látható portré formájában ölt testet, de a hetvenes, nyolcvanas évek retró hangulatát idéző neonfényekben, illetve a többé-kevésbé rendszeres zenei emlékestek révén is.

Egy ilyen alkalommal volt szerencsénk a teraszon megkóstolni a hely egyik különlegességének számító uborkás-mentás limonádét, de jutott a nap végén az egyik startup sörfözde csapoltjából is poharunkba. A 4 dl-es korsó kiszérés terjedő divatjának sajnos itt sem tudtak ellenállni, így a Fehér Nyúl Sour Mate (2000 forint) terméke hamar elfogyott. Espresso létére egyszerre hangulatos reggelizőhely és esti programhelyszín, de akár szűkebb körű hivatalos találkozóra is megfelelő a vásárcsarnok melletti napsütötte terasz. A cappuccinojuk pedig – el ne felejtjük – páratlan.

Fotó: Vadnai Szabolcs

Róma ételbár (Csalogány utca 20.)

Ha egy terasz egy dolgos csütörtökön is már háromnegyed 12-kor majdnem megtelik, az a szolgáltatás minőségét illetően csak jót jelenthet. Az 1990-ben alapított étkezde 2018-ban egyszer bezárt, a retro helyet akkor Bojár Iván András érzelmes szavakkal siratta el. Az újranyitott változat most azzal nyerte el tetszésünket, hogy nem akar többnek látszani, mint ami: átmenet egy kávézó és egy étterem között valahol félúton. A kiülős terasz tíz kisebb-nagyobb asztalt jelent a járda két oldalán. A távolabbiak már a parkolótól elválasztó fasor fái közé esnek, aminek a hozadéka az, hogy e területre – Népszínház utcai modorban fogalmazva – oda lett figyelve: a fák tövében fehér kavicsok, ágait fényfüzér köti össze. Az nem teljesen világos ugyan, hogy ezt mikor kapcsolják fel, lévén az utolsó rendelést fél 4-kor veszik fel, 16 óra-kor pedig be is zárnak, szóval a magunk részéről hangulati elemként fogtuk fel.

A gulyásleves mindenesetre sűrű és tartalmas, kis adagot is lehet rendelni (a normál adag áráért – 1850 forint). Hozzá bodzaszörpöt kértünk 560-ért. A fehér inges, kötényes srácok kedvessége és a gyors kiszolgálás szimpátiát keltő, akárcsak az úri közönség. A fák közti székekhez kikészített takarókat – a nyitva tartás fényében – mi a klímaváltozással szembeni egyfajta dacos fricskaként értelmeztük.

Stand25 Bisztró (Attila út 10.)

Az Attila útra 2019-ben jutott el a számos nemzetközi díjjal elismert Széll Tamás konyhája, a Stand25 Bisztró. Egy Michelin-csillagos séf éttermében ülve az ételek minőségét illetően nem nagyon lehet kifogásunk. Terasza a Roham utca felőli a fasor alatt nyílt meg, amely egyrészt a gyér forgalmú utca nyugalmaival és a sűrű lombosított fák hűsítő árnyékával alkalmas a kikapcsolódásra. Az étterem a legjobb minőségű alapanyagokból dolgozik, ennek megfelelően, no meg az említett magas színvonalnak köszönhetően nem olcsó, sőt. A magyar és a nemzetközi konyha kínálata egyaránt szerepel az étlapon, a napi ajánlat mellett a kínálat szezonálisan változik. A meleg nyári időben egy ízletes mentás limonádé után a hideg meggy-levest kóstoljuk meg, majd a Széll Tamás kézjegyét viselő túrógombócot. Nem vagyunk a fogás szerelmesei, de ez a könnyed, citromos tejfölgéssel, meggyen tálalt aranylógömb itt nem véletlenül az egyik legnépszerűbb desszert. Ami az árakat illeti, egy könnyedebb leves és desszertből álló ebéd üdítővel biztosan meghaladja a tízezer forintot. De ha az egyik legdrágább főételt kell említeni, a közkedvelt hagymás rostélyos ennek közel duplájába kerül. A túrógombóchoz hasonlóan sajátos és könnyed a somlói galuska, amit a nagyon kedves felszolgáló személyzet szerint feltétlenül meg kell kóstolni, mert egészen más felfogásban készül, mint a megszokott somlói. A desszertek egységesen 4900 forintos áron kaphatók. A Covid utáni gyenge forgalmat kiheverve a környékbeli irodaházak dolgozói és az itt lakók közül sok visszajáró vendége lett a terasznak, és természetesen a turisták is keresik a híres konyhamestert. A rengeteg elismerés mellett a kutyabarátot hely megjelölést is hordozza az étterem.

Tabáni Gösser (Attila út 19.)

Nincs rá bizonyítékunk, hogy az Attila út 19. szám alatt még a hatvanas években Mátra étteremként ismert vendéglő, illetve a Fő utcai Mátra borozó között volt kapcsolat, de a későbbi nevét Gösserre váltó étkezőhelynek előbbire tekintettel – a borozó ugyanis nagy kedvencünk – rögtön bizalmat szavaztunk. Már csak a kínálatával és a megjelenésével is múltidéző jellege okán is. A falak között 1988 novemberében maga Kónya Imre és köre készítette elő a rendszerváltást, a feljegyzések szerint legalábbis a Független Jogász Fórum tagjainak ez volt azokban a reményteljes években a bázisuk.

Az ételkínálatot a klasszikus magyaros ízek köré építették, a vár közelségére és a turistákra alapozva vastag ceruzával megrajzolt árakkal. A teraszos kitelepülésnek szűkös keretet szab a vendéglő szélessége és a járda keresztmetszete. A nem túl izgalmas szabadtéri részen az árnyékoló ponyvát értékeltük a szolgáltatások közül a legmagasabbra. A hagyományápolásra lenne ok, a belső térben az önkormányzat által állított márványablán kívül azonban semmi sem utal a nagy időkre, a falak festése valami elképzelt falusi idillt próbál sugallni. A kávé felejtethető, a Soproni mellett a csapon van viszont Gösser is. Na, legalább ez.

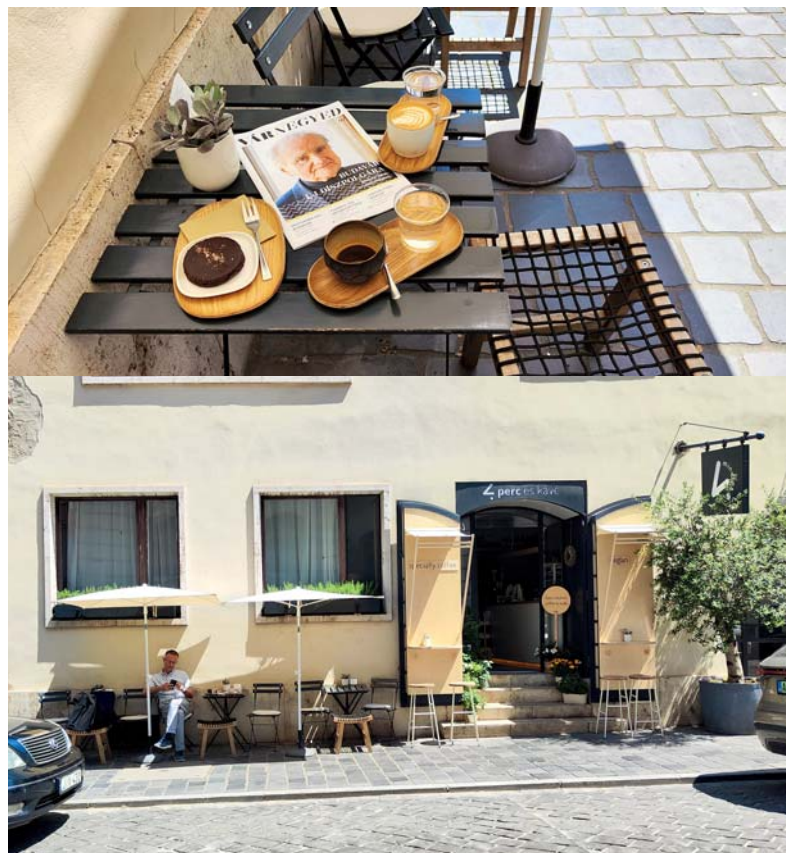

4 perc és kávé (Országház utca 15.)

A kihalt Országház utca déli csendjét csak a várbusz robbogása töri meg. A falhoz simuló terasz asztalán ott a dán pörkölt cég kávéja. Alig akarunk hozzányúlni, úgy élvezzük a napernyő védelme alatt a városi csendet. A kávé- és teaspecialitásokat, vegán desszerteket és szendvicseket árusító picike hely kiváló búvóhelyet nyújt a tömegtől megcsömörlött átutazónak, rohanó üzletembernek, de ide húzódhatunk akkor is, ha nagyon fontos beszélgetést indítanánk. A 4 perc és kávé vegán hely, a zabtejes kávé mellé kipróbáltuk a vegán ischlert. Nem csalódtunk, mert számítottunk rá, hogy nem fog átütni a megszokott édes, csokis íz. A kávézó elkötelezett vevőkörnek kínálja termékeit. A teák, kávék, valamint egyedi kerámiák, ivókészletek, termoszkok széles választékát online is megrendelhetjük. A hely a japán zöld tea, az itthoni hódítását megkezdett macha tea vonalán is bemutatkozik, ám azt már nem tudjuk elképzelni, hogy a 17 ezer forintos teakészlet hogy találhat gazdára weboltjukban. Tehát ha nem rohanunk, és készen állunk a borsosabb árazásra, netán párunknak szeretnénk emlékeztető kávé- vagy tea-ízt mutatni, irány a 4 perc és kávé.

Összeállította: Ambrus-Balogh-Kuthi-Szilléry

**Nyári napközis
ÖKOTÁBOR**

**06.30-
07.04.**

Korosztály: **7-14 éves korig**
Helyszín: **I. ker. Attila út 133.**
Részvételi díj: **70.000,- Ft**
I. kerületieknek 25.000,- Ft
zoldikeegysegulet@gmail.com
06 20 955 7222
A tábor támogatja a Budavári Önkormányzat

**Nyári napközis
SAKKTÁBOR**

**2025.
július
21-25.**

Korosztály: **5-14 éves korig**
Helyszín: **I. ker. Attila út 133.**
Részvételi díj: **50.000,- Ft**
I. kerületieknek 25.000,- Ft
zoldikeegysegulet@gmail.com
06 20 955 7222
A tábor támogatja a Budavári Önkormányzat

Fotó: Fortepan

Hálát adunk, hogy túlélünk

Egy ostrom-szemtanú a termálvízben főtt levesekről, a pénz értéktelenségéről és a fel nem robbant török kori vízvezetékéről. Budapest nyolcvan évvel ezelőtti ostromát ezennel a tősgyökeres I. kerületi Radnai Jenő visszaemlékezésével idézzük fel, akit 8 éves születésnapja az óvóhelyen ért 1945 kezdetén.

1 945 januárjában Budán, a Fő utca 75. számú ház pincéjében laktunk. Ez a ház akkor az első kerülethez tartozott, és mivel szüleim hat hónapos koromban költöztek a Várból a Fő utcába, mindannyian a Várhoz tartozónak éreztük magunkat. Odakint tombolt a háború, potyogtak a bombák, bömböltek az ágyúk. Folyt Budapest ostroma.

Szüleimmel és nővérkémmel a nekünk kijelölt szűk helyen kellett összehúzódnunk. Az időt multatva a petróleumlámpa fénye mellett – gyakran a pincében lévő gyerekekkel együtt – társasjátékokkal, olvasással, meséskönyvekből felolvasott, már sokszor hallott történetekkel szórakoztunk. Néha nagy volt a harci zaj, már megtanultuk, hogy amikor a ház sarkára felállított légvédelmi ágyú nagyokat lő, akkor a bombázók zaja is felerősödik, és a bombákat is a közelünkbe dobják. Ilyenkor édesanyánk, mint a tyúkanyó, maga köré gyűjtött, mi biztonságban éreztük magunkat, jó volt nekünk ott.

A vendéglős nem kért pénzt

A pincében a házban működő vendéglőből áthozták a nagy sparheltet, Cseke néni, a vendéglős felesége a vendéglő, meg a lakók tartalékaiból reggelit, ebédet és vacsorát készített a pince lakóinak. Édesapám fizetni akart ezért Cseke bácsinak, de ő azt mondta: „Nem akarok meggazdagodni, a pénzzel most úgysem tudok semmit kezdeni, majd meglátjuk mi lesz, ha mindennek vége lesz. Az a fontos, hogy túléljük, ebben segítsen, aki tud.”

A vízszolgáltatás megszűnt, és a vízcsapok kiszáradtak, de a velünk szemben lévő Király fürdőből át lehetett hozni a friss forrásvizet. Cseke bácsi kérte a férfiakat, segítsenek kondérjaiban vizet hozni. Sok víz kell a főzéshez, mosogatáshoz, mosdáshoz, a szennyvizet a csatornák szerencsére még elnyelik. A víz ugyan egy kicsit kénes volt, a főzéshez ezért felforralták, azonban a mosakodáshoz, az edények tisztán tartásához így is kiválóan megfelelt.

Fő utca 81., a Legfőbb Állami Számvevőszék épülete (később Külügyminisztérium). Előtérben egy kilőtt német Hetzer típusú rohamlőveg a csehszlovák T-38 könnyű harckocsi alvázán

Fotó: Fortepan

A Fő utca a Csalogány utca felől a Vitéz utca felé nézve

Fotó: Fortepan/dr. Kramer István

Aztán jöttek az oroszok

Egy reggel csodás illatot éreztem. Süteményszag úszott a bunkerben. A szorgos felnőttek azt mondták, a készsülő sütit majd a magyar haderőből elszökött katonák kapják, akik a pince egy távoli zugába húzódva remélték, hogy az ostromot túléljük, és eljutnak haza. Délben nagy meglepődésemre – minthogy aznap volt a születésnapom – egy nagy tál rácsos süteménnyel, a kedvenccimmel felköszöntöttek. Meghatódva kínálgattam a többieket, és illendően indultam a pince távoli zugába, hogy az ott lapuló katonákat is megkínálhassam egy kis sütivel. A felnőttek leállítottak: ők már kaptak, te meg azonnal felejtsd el, hogy ők ide húzódtak!

Így éltünk körülbelül február elejéig. Pár nap múlva a Duna váratlanul áradni kezdett, és – mint mindig, most is – az egyre emelkedő talajvíz kezdte előnteni az óvóhelynek kinevezett pincét. Mi sokakkal együtt felvonultunk egy földszinti lakásba. Itt ért minket az ostrom vége, hirtelen megszűnt a bombazaj, a géppuskaropogás, a bombázó repülőgépek zaja. Megjelentek az orosz katonák, német katonákat keresve felmentek a kissé romos lakásokba, és begyűjtötték azt, ami nekik tetszett...

Még nincs vége

Néhány nap múlva különleges esemény részesei letünk. A szomszéd házban lakó, általunk jól ismert katolikus pap felajánlotta, hogy ebben a lakásban is tartana misét. Mindenki nagyon megörült, hetek óta templom közelébe sem értünk. Már javában folyt a mise, amikor

egyszer csak orosz katonák rontottak be. Látták, hogy itt valami különleges történik és csodálkozva megálltak. Meglepetésünkre vezetőjük, egy fiatal tiszt, magyarul szólalt meg: „Mi történik itt?” kérdezte. A pap nyugodtan válaszolt: „Hálát adunk azért, hogy túléltek.” A fiatal tiszt gondolkozott egy kicsit, aztán megszólalt: „Én kárpátjai magyar vagyok. Sok mindenben átmentem már, de a háborúnak még nincs vége. Imádkozzanak értem is, hogy túléljem.” Ezzel a katonái felé fordult és oroszul kiadta a parancsot, hogy vonuljanak ki. A pap folytatta a misét, mi meg imádkoztunk nem csak a fiatal tisztért, hanem minden, a háborúban érintett emberért.

Az ötvenes években történt, hogy valahol a Viziváros és Óbuda között feltörték az utat, valamilyen vezeték akartak lefektetni. Csodák csodája egy fából készült, belsőjét tekintve megkövesedett csőre akadtak. Kiderült, hogy ez a csővezeték a Lukács fürdő valamelyik hőforrásától vezeti a vizet a Király fürdőbe, és még a törökök építették. Erről értesülve megdöbbenünk.

Mi történt volna itt a Vizivárosban sokunkkal, akik az ostrom alatt élveztük – meggyőződésünk szerint – a Király fürdőben működő gyógyforrás vizét, ha egy eltévedt bomba pont oda pottyan, ahol ez a cső van? A törökök sokat romboltak, kevés maradandót építettek, de a Királyfürdőért és ezért a föld alatt vezető csőért tisztelet és köszönet illeti őket.

Radnai Jenő,
a Magyar Rádió volt műszaki igazgatója, a MAKACS
(Magyar Katolikus CSaládegylet) volt alelnöke

Nagyító alatt a törökök

Sokkal színesebb volt az oszmán világ Magyarországon, mint eddig gondoltuk

Mostanáig nem készült olyan történeti monográfia, amely kimondottan Budavár történetét dolgozta volna fel a kezdetektől napjainkig. Épp ezért üdvözlendő a Batthyány Lajos Alapítvány grandiózus vállalkozása, amely négy kötetre bontva – a kezdetektől Mohácsig, a török kor (1526-1686), a reformkor végéig (1686-1848) és a szabadságharctól napjainkig –, kimondottan a budai Várra és annak szűkebb régiójára fókuszálva elkészíti és kiadja a térség történetét. A nemrég napvilágot látott első kötet a török hódoltság korát mutatja be a mohácsi véstől Budavár 1686-os visszafoglalásáig.

A Budapesti Történeti Múzeum két kutatója, Papp Adrienn régész és Sudár Balázs történész szerkesztésében megjelent monográfia nem egy kronologikus történet, mint inkább a korszak átfogó elemzése az ismert forrásoktól az anyagi kultúrán, a használati tárgyakon, építészetén és közigazgatás bemutatásán át a helyi oszmán kultúráig, a korabeli budavári török írásbeliségig. Furcsa belegondolni, de az 1526/1541 és 1686 közötti időszaknak számos olyan – a kötetben is feltűnő – ismert török alakja van, aki az

akkor az oszmánok által elfoglalt Magyar Királyság hódoltsági területén született, és nekik a szülőföldet ez a vidék jelentette. Ilyen volt például a pécsi születésű, 1649-ben Budán elhunyt Ibrahim Pecsevü vagy épp az ugyancsak pécsi születésű Dzsafer İjání történetírók.

A kötet többek között azt az összetett témát járja körbe, hogy vajon tényleg akkora sokk volt-e a török hódítás? Mennyire számított töréspontnak az, hogy egykori regionális királyi székhelyből, a Hunyadi Mátyás és a lengyel Jagellók közép-európai királyi központjából egy-

szer csak egy muszlim birodalom határszéli központjává vált Budavár. Itt talán a legérdekesebb kérdés az, hogy miként alakult a lakosság összetétele. „A török kor 145 éve alatt a lakosság összetétele is alaposan megváltozott. Szülejmán szultán már 1526-ban a birodalom belső területeire telepítette a zsidó lakosságot, a polgárháborús időszakban a német polgárság menekült el, 1541-ben pedig az udvari szolgálónépnek, a nemességnek és a főpapságnak kellett távoznia a városból. A polgárság azonban maradhatott, ennek következtében a 16. század második felében is igen jelentős méretű, 1000-1500 fős magyar közösség lakott a város északi részében. Őket csak a tizenöt éves háború harcai törték meg, lélekszámuk a 17. században gyors fogyásnak indult, a viszázfoglaló harcokat pedig már csak néhányan érhették meg. Velük ellentétben a zsidó lakosság mindvégig virágzott. Részben visszatérhettek a kitelepítettek, az Oszmán Birodalomból és Nyugat-Európából új betelepülők érkeztek, ennek következtében a közösség a török korban folyamatosan erősödött. A harmadik nagy csoportot a muszlimok képezték. A 16. században megtelepedésük központi helye a Víziváros volt, de fokozatosan elfoglalták a felsőváros legnagyobb részét is. Róluk keveset tudunk, annyi azonban bizonyos, hogy a katonák mellett polgári lakosok, iparosok, kereskedők is éltek itt. Gyarapodásuk még a 17. században is tartott, ekkor jött létre például a mai Újvilág kert területén az Új városnegyed nevű településrész. Mindennek a város 1686. évi visszafoglalása vetett véget, amely minden török kori közösséget nyom nélkül elsodort, az újrakezdésben ők már nem vettek részt” – így összegzik a populáció változásait a kötet szerzői.

A vidék többségében magyar maradt

Fontos azt is látni, amit a történeti kutatás már jó ideje hangsúlyoz, hogy a török hódítás – a hódoltsági határ nem volt éles választóvonal a keresztény és a muszlim világ között. A mezsgyéken folyamatos volt a mozgás, sok keresztény csinált karriert az oszmánoknál, ahogy a kémkedés, és hírszerzés sem húzott fekete és fehér vonalat a felek közé. „Bár Buda lakosságának többségét a beköltöző muszlimok adták, a környék magyar maradt. Hiába volt Buda és Pest kettőse valóban nagyon jelentős méretű muszlim település, a környék magyar népességéhez képest a lakosság létszáma elenyészőnek tekinthető. A magyarokkal a muszlimok mindennapi kapcsolatban álltak, ha másért nem, az élelemtermelés okán mindenképpen. A kereskedelmi kapcsolatok sem szakadtak meg a megmaradt magyar

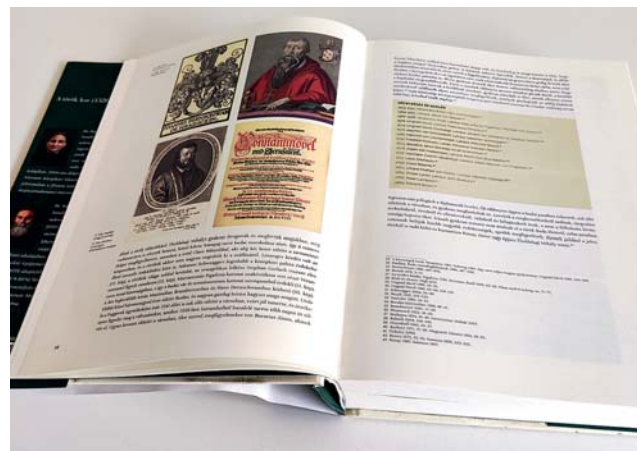
és más európai területekkel, ezért nem csoda, hogy Budán nagyon színes, sokrétű anyagi kultúra jött létre. A helyi termékek mellett például eljutottak Budára a birodalom központjából a legszebb, Iznikben készült díszedények, amelyek ragyogó fehér alapra festett kék és vörös színeikkel a korszak kiemelkedő tárgyai voltak. A szultán asztalának mindennapi terítékei azonban Budán inkább csak kiemelkedő alkalmakkor kerülhettek elő. Ilyenek voltak például a kínai porcelánok, amelyek közül főként csészék, kisebb számban tálak, tányérok jutottak el Budára”.

Mikor van vége a középkori Budának?

A kötet legmarkánsabb megállapítása talán az: „A gyakori pusztítások ellenére Buda vitathatatlanul fejlődött, számos értékkel gazdagodott, gondoljunk csak a máig működő, és az oszmán építészet élvonalába tartozó fürdőkre. 1686-ban azonban mindennek vége szakadt: az oszmán hatalom megszűntével, a török hódoltság összeomlásával mindez szinte semmivé lett, a város lakossága és épített környezete két pusztító ostrom során elenyészett. A középkori Buda története valójában ekkor ért véget. Az újrakezdés új lakosokkal ment végbe, senki nem maradt, aki a »régik« Budára emlékeztetett volna. Annak nyomát jószerivel csak a település kiterjedése, az utcák vonala és néhány romos fala őrizte meg.”

Ahogy azt köszöntőjében Dezső Tamás, a Batthyány Lajos Alapítvány kuratóriumi elnöke írta, a megjelent, illetve a kiadásra váró kötetek tudományos igényű, egyúttal gazdagon illusztrált munkák, amelyek megfelelnek a szakmai közönség magas tudományos elvárásának, ugyanakkor az érdeklődő közönségnek is maradandó olvasmányélményt, Budavár megismeréséhez pedig kiváló alapot nyújtanak.

Balogh Roland

A levélhordók tabáni sikátora

Tele volt a régi Tabán macskaköves, sikátorszerű utcácskákkal. Mára egyetlen, szégyenlős és rejtőzködő hírmondó maradt csak meg közülük. Hogy mennyire rejtőzködő? Ezt írja a Pesti Hírlap 1938 márciusában a Hegedűs közről: „Szemben a legendáshírű, régi Szarvas-téri ház – most Szebeny Antal-tér 1 –, a kapu fölött a futószarvas domborművével, amelyről a tér egykori nevét kapta. Az Apród-utca és Váraljautca tele régi apró házakkal. A plébániatemplom mögött az Attila-körut 40. és 42. számú épület közt nagyon keskeny utcaköz szalad le a Döbrentei-utcába, a Hegedűs-köz, amelyet leginkább csak a Tabán őslakói meg a levélhordók ismernek.”

A Tabán építményeivel együtt az őslakók száma is erősen megcsappant, levélhordással sem sokan fáradnak már 2025-ben. A Döbrentei utcában járva nagyon oda kell figyelni, hogy rátaláljunk az eldugott, egyedi hangulatú Hegedűs közre a Mesemúzeum mellett. Az Attila útról meg egyenesen láthatatlan: a Tabán egyik kedvencénél, az Asztalka cukrászdánál balra fordulva, az Alexandriai Szent Katalin-templom mellett elhaladva találjuk meg.

Aki ma leereszkedik a macskaköves sikátoron, a Tabán sorsából is ízelítőt kap. Egyik oldalán a régi Tabán egyik túlélőjét láthatja. Ez még az 1838-as nagy árvíz előtt épült, ahogy a Döbrentei utca szintje alatti többi ház is: az árvíz után emelték meg az utcaszintet. A másik oldalon egykor álló ház nem élte túl a Tabánt sújtó kataklizmák sorát, ma a telek suta festett palánkja mögött a harmonikaszerű homlokzatú, XX. században épült Hotel Orion Várkert áll.

A felszínes megfigyelő nem is gondolná, de a Hegedűs köz nem volt plebejus hely sose. A Budapesti Czim- és Lakjegyzék egyes kiadásai mindig csak egy-egy lakót említenek, név szerint Büchner, szül. Angst Annát, Kemény Bélát és özv. Pitt Györgynét. Nem kockáztunk sokat, ha kijelentjük, hogy nem sok minden vetekedhetett a városban egy Hegedűs utcai cím exkluzivitásával.

Balogh Ákos Gergely

SZÁZ ÉV TABÁN – MÁRAI 125 SÉTA A FORTEPANNAL

A Múzeumok Éjszakáján, június 21-én a Virág Benedek Házból óránként induló

Száz év Tabán – Márai 125 séta a Fortepannal program első megállója épp

a Hegedűs köz. Egy különleges hangulatú fotón időtlen női alak áll a sikátor lépcsőjén.

A sétán való részvétel előzetes regisztrációhoz kötött: cuttr.net/szaz-ev-taban.

REJTVÉNY

A megfejtés Juhász Gyula Trianon című versének részlete											
1.	?	TITKON NÉZI	?	A TÁRGY RAGJA		SPANYOL VÁROS ÉS TARTOMÁNY		ROMÁNIAI VÁROS	?	TEMESVÁR FOLYÓJA	?
ANYAG DARABON- KÉNT HULL, LEGÖRDÜL		BERREGŐ BETÜNK		3.				FARMER MÁRKA		4.	😊
A				▼	JAPÁN AUTÓJELE	▼	FIZIKAI ÚT	▼	FRANCIA TERÜLET- MÉRTEK		😊
					ÜRES HÉTI		KÖR ALAKÚ SZÍNTERÜ SZÍNHÁZ		FŐVÁROSI SPORTKLUB		
MÁLTA AUTÓJELE	▶	2.									?
A TÖBBES SZÁM JELE	▶	HIVATALSZERU- EN SZERVEZETT MUNKAÖZÖS SÉG							PÁRATLANUL ÁTESNI!		
		TÖZSDEI ALKALMAZOTT							A ZÁGYVA JOBB OLDALI MELLEKVIZE		
ELŐADÓ RÖVIDEN	▶		RÓMAI 500		KISSÉ GYANÍT!			KILOGRAMM, RÖVIDEN		NÉMÁN ESDŐ!	
BETEG, ANGOLUL								ADÓSSÁGÁT KIFIZETI		ZORRO JELE	
A			AZ OXIGÉN VEGYJELE		FRANCIA TAGADÁS		HOLLAND AUTÓJEL		HATÁROZOTT NÉVELŐ		A JÓD VEGYJELE
							AZ ÁRAM- ERŐSSÉG JELE		TALÁL		BOKA ELLENFELE (FERI)
LAKÓ EGYNEMŰ BETŰI	▶									ERŐS GALLY	
FÉRFINÉV			FACSARÉK	A						IGÉRNİ KEZD!	
A				OTT, RÖVIDEN		IDŐSEBBNEK TUNTET FEL					KÉRDŐSZÓ
				LITER, RÖVIDEN		A KAMATLÁB JELE					
😊	A	SZ								SZINTÉN NE	

BUDAI VÁR — GELLÉRTHEGY — KRISZTINAVÁROS — TABÁN — VÍZIVÁROS

VÁRNEGYED

A BUDAPEST I. KERÜLET
BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

Kiadó: Budavári Közösségi Nonprofit Kft.
Szerkesztőség: 1013 Budapest, Krisztina krt. 73.
Telefon: +36-1/611-6493
Írjon nekünk: info@varnegyed.hu
Hirdetés: hirdetes@varnegyed.hu
ISSN 2060-6303

Főszerkesztő: Kuthi Áron
Munkatársak: Ambrus Balázs, Balogh Roland, Szilléry Éva
Fotó: Tóth Tibor, Törő Balázs, Vadnai Szabolcs
Címlapfotó: Tóth Tibor
Arculat: Tóth Andrej
Nyomdai előkészítés: Crood Comp
Nyomda: Mediaworks Hungary Zrt.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza! Minden jog fenntartva!
Megjelenik 16 000 példányban.

Budavári kulturális ajánló

2025. június 18. – július 10.

Jegyek minden programra a www.maraikult.hu oldalon és az alábbi intézményekben a program előtt egy órával, pénztári nyitvatartási időben kaphatók.

A MáraiKult jegypénztár új címre költözött: 1016 Budapest, Krisztina körút 73.

Nyitvatartás: hétfő-csütörtök: 10.00-17.00, péntek: 10.00-15.00. Jócai Anna Szalon: szerda: 10.00-18.00.

I. kerületi lakosok a megjelölt programokra kedvezményes jegyet válthatnak.

A rendezvényeinken kép- és hangfelvétel készülhet, melyet weboldalunkon és közösségi média felületeinken felhasználhatunk. A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk!

Virág Benedek Ház

JÚNIUS 19., CSÜTÖRTÖK, 20.30

Márai 125 Kertmozi

Halálos tavasz

fekete-fehér magyar játékfilm, 105 perc, 1939.

Nyári kertmozi-sorozatunk harmadik filmjén egy budapesti szerelmi dráma látható. A Dr. Egry öngyilkosságával induló történet bemutatja végzetes viszonyát Ralben Edittel, akit Karády Katalin alakít első filmszerepében. Hiába várná szerelem Szörényi Éva karakterétől, Iván végzetesen kötődik Edithez. A Zilahy-adaptáció merész erotikája és explicit öngyilkosság-ábrázolása botrányt keltett. Az „Ez lett a vesztünk” dala nagy siker lett.

Szereplők: Jávör Pál, Karády Katalin, Szörényi Éva, Somlay Artúr, Tasnádi Ilona, Kamarás Gyula

Alkotók:

Rendező: Kalmár László

Író, forgatókönyvíró: Zilahy Lajos

Operatőr: Makay Árpád

Belépő: 1500 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 1000 Ft

1013 Budapest,
Döbrentei utca 9.
Nyitvatartás:
szerda-péntek: 14.00-18.00,
szombat: 10.00-13.00,
továbbá az aktuális
programokhoz igazodóan.

JÚNIUS 20., PÉNTEK, 19.00

Pribojszki Mátyás Szájharmonika Klub

Pribojszki Mátyás szájharmonikás, énekes, dalszerző immár 15 éve működő klubja, amelynek minden hónapban a Virág Benedek Ház ad otthont. A kiváló hangulatú koncerteken minden alkalommal meghívott vendégek, valamint alkalmi közreműködők színesítik a programot igazi örömeivel.

Belépő: 2500 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 2000 Ft

JÚNIUS 21., MÚZEUMOK ÉJSZAKÁJA A VIRÁG BENEDEK HÁZBAN

Bővebb információ: www.maraikult.hu

Belépő: Múzeumok Éjszakája karszalaggal

Nyitvatartás: 10.00-24.00

PROGRAMOK:

Koncertek

Virág Benedek Ház / Márai 125 nagyszínpad

10.30 Boridalok trió gyerekkoncert

20.00 A Bence kalandjai koncert

Könyvbemutatók az írókkal

Márai 125 nagyszínpad / Virág Benedek Ház

13.00 Gecsei Ádám és Gonda Flóra: Marci és Galagonya budavári kalandja

14.00 Nyáry Krisztián: Itt kávéztak ők

15.00 Géra Eleonóra: Budai úrinők romlakásban

16.00 Demkó Attila és Gyulai György:
Napról napra Trianon

17.00 Török András: Budapest könyv

18.00 Ötvös Anna: Lola könyve

19.00 Szálinger Balázs: Mintha repülnék
(Petőfi nyomán a Felföldön)

21.00 Barakonyi Szabolcs és Zsuppán András:
Az ismeretlen Budapest

22.00 Sal Endre: Mi, magyarok a színpadon

00.00 Orosz Örs: Szoborsorsaink

Verses-városos könyvbemutatók

Virág Benedek Ház / Márai Specialty Kávéház

15.45 Beliczai Bea: TABÁN – fényképek, történetek

16.45 Mohai V. Lajos: Matricák a költészet falára

17.45 Gráczer L. Tamás: Szentháromság
(A budai hóhér III.)

18.45 Radu Vancu: Kaddis Radnóti Miklósiért

19.45 Ungár Péter: Ismétlődő eltévedés

20.45 Szálinger Balázs: És most kellett lenni
elrugaszkodnom

21.45 Horváth Florencia: Hiátus

Séták / *Virág Benedek Ház*

14.45-től óránként Száz év Tabán – séta Máraival és a Fortepannal (30 fős csoportok, a séta 18 év alatt ingyenes)

18.30-tól Pezsgő Buda – Kortárs Randiest, avagy pezsgős, kortárs, budai, sétás kultúr-randevú / találkozó a Várnegyed Galériában, onnan Tér-Kép Galéria, majd Virág Benedek Ház

Tárlatvezetések / *Virág Benedek Ház*

16.15 Még Meg Nem Született Márai kiállítás – óránként (20 fős csoportok) | Virág Benedek Ház

14.00-24.00 Fortepan-stúdiólátogatás félóránként (5-6 fős csoportok) | Virág Benedek Ház

20.30 és 21.30 Minden illúzió | Székely Annamária
tárlatvezetés | Virág Benedek Ház

Vásár / *Virág Benedek Ház*

10.00-20.00 WAMP pop-up vásár

A programok Múzeumok Éjszakája karszalaggal látogathatóak, mely megváltása a helyszínen, vagy elővételben lehetséges.

Felnőtt karszalag: 3000 Ft

Gyermek karszalag (6-18 év): 1500 Ft

6 éves kor alatt ingyenes

A megvásárolt karszalagok a rendezvény napján érvényesek.

Az online vásárolt jegyek karszalagra váltására a helyszínen, a program kezdete előtt biztosítunk lehetőséget.

JÚNIUS 24., KEDD, 18.00

Makramé workshop

Kézműves délutánunkon betekintést nyerhetünk a makramé világába. Elkészíthetjük saját virágtartóunkat; mi minden szükséges anyagot biztosítunk hozzá. A foglalkozás végén egy növényvel is megajándékozunk mindenkit, amely tökéletesen illik majd az elkészített virágtartóba.

A programhoz semmilyen előképzettség nem szükséges – minden műveletet lépésről lépésre sajátíthat el szakértői útmutatással.

Foglalkozásvezető: **Fülöp Nóra** – Floral Wonderland

A férőhelyek száma korlátozott.

Belépő: 8500 Ft

Székely Annamária,
Kírákat – Tér VII. Velence, 2025

JÚNIUS 25., SZERDA, 18.00

Kilépés a síkból - tárlatvezetés Fazakas Réka művészeti íróval Székely Annamária – Minden illúzió című kiállításán

Székely Annamária festészetének központi kérdése: miért és hogyan vágyik az alkotó arra, hogy túllépjen a kétdimenziós képsíkon – akár a háromdimenziós ábrázolásból is „kilépve”? A kiállításon bemutatott munkák nemcsak térélményeket kínálnak, hanem a látás, az illúzió és a vizuális érzékelés kérdéseire is reflektálnak. Fazakas Réka művészeti író tárlatvezetése során a festészet, a szobrászat és az építészet határterületeinek segítségével értelmezi Székely Annamária munkásságát, különös tekintettel a térábrázolás problematikájára és annak kulturális-társadalmi vonatkozásaira.

A belépés ingyenes.

JÚNIUS 25., SZERDA, 19.00

Lámpaláng

koncert

A Lámpaláng irodalmi, könnyűzenei zenekar megzenésített versekkel és saját dalokkal alkot dallam- és szövegcentrikus zenét letisztult, akusztikus hangszerelésben. Klasszikus magyar költők (Weöres, Petőfi, Radnóti, József Attila, Pilinszky, Ady, Nagy László) művei mellett kortárs verseket és saját szövegeket is feldolgoznak.

A zenekar tagjai:

Tóth Orsi - ének

Kristóf Martin - akusztikus és elektromos gitár, vokál

Garai Nóra - hegedű, vokál

Arday Dani - basszusgitár, nagybőgő

Restás Gergő - dob, perkusszív hangszerek, vokál

Belépő: 3000 Ft

Előadás napján a helyszínen: 3500 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 2000 Ft

JÚNIUS 26., CSÜTÖRTÖK, 19.00

Pezsdítő buborékok

Pét-Nat kóstoló

Egyre nagyobb a rajongótábora a kedvenc buborékos borunknak a Pétilant Naturelnek vagyis a Pét-Natnak – és ez nem véletlen! Egyedi készítési módja, opálos színe, karakteres íze, az üledékben rejlő aromák és a kóstolás élménye bárkit rabul ejt. A nyári kóstolók sztárjait Bitai Gergely borász, sommelier hozza el nekünk a Virág Benedek Házba, ahol az est során négy pezsdítő tételt ismerhetünk meg közelebbről.

JÚNIUS 27., PÉNTEK, 19.00

Nasip Kismet

koncert

A Nasip Kismet zenéje az anatóliai török lírai költészet hagyományait ötvözi az ethnic jazz, fusion és pszichedelikus folk stílusok eklektikus, egymást átfedő ritmusával és dallamaival. Az instrumentális és énekes darabok a közönséget spirituális szinten szólítják meg. Akár anélkül, hogy egy szót is értenének törökül, ezek a hangok és taktusok mélyen rezonálnak nemzetiségtől függetlenül minden zenekedvelő lelkében, és megmozgatják őket, úgy képletesen, mint a szó szoros értelmében. Közreműködik:

Arif Erdem Ocak – gitár, ének

Mester Dániel – szaxofon, klarinét

Szegő Dávid – dob

Eged Márton – basszusgitár

Derya Ocak – vokál

Belépő: 4000 Ft

Előadás napján a helyszínen: 5000 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 3000 Ft

JÚLIUS 2., SZERDA, 17.00 ÓRÁTÓL

Bolgár zenés irodalmi est – Doncsev Toso íróval és a Falkafolk együttesel

Átiratok és novellák

Bach és a mai magyar próza

Az Átiratok és novellák című esten ismét találkozni fog az irodalom, a zene és a színművészet. **Doncsev Toso**, számos magyar és bolgár irodalmi elismeréssel kitüntetett író novelláit **Fillár István** Jászai Mari-díjas színművész olvassa fel; **Eötvös József** Liszt Ferenc-díjas gitárművész pedig klasszikus művek átirataival varázsolja el a közönséget. A bolgár és magyar közösség közös kulturális öröksége egy különleges esten elevenedik meg. Műsorvezető: **Navarrai Mészáros Márton** újságíró, szerkesztő

Falkafolk koncert

A Falkafolk együttes balkáni népek zenéjével foglalkozik, azon belül elsősorban a bolgár népzenevel, és eredeti hangszereken szólaltatja meg a többnyire saját maga gyűjtötte, néhol még élő hagyományként fellelhető zenét.

Bolgár, makedón, délszláv, görög, albán, török, román népek zenéjét gyűjtik, tanulmányozzák, és tolmácsolják koncerteken, táncházakban. A legtöbb eredeti anyagot Bulgáriában gyűjtötték, de jártak Görögországban, Romániában, és a volt Jugoszláviában is. Hangszereiket is ezekből az országokból hozták, így a gadulkát – a körte alakú sok húrú vonós hangszert, és a kavalt, ami a fuvala őseinek tekinthető.

Az eseményekre a belépés ingyenes, de regisztrációhoz kötött.

Regisztrálni az alábbi címen lehet:

elsokeruletibolgarok@gmail.com

JÚLIUS 3., CSÜTÖRTÖK, 21.00

Márai 125 Kertmozi

Egy tál lencse

Farkas Zoltán 1941, fekete-fehér magyar játékfilm, 1 óra 22 perc

Kagits Gyula gazdag földbirtokos kastélyában már évtizedek óta gyűlnek a „rokonok”, akik komoly tervekkel szönek az örökség megszerzését illetően. Az öregúr jól mulat rajtuk, de amikor betölti a kilencvenedik életévét, titokban intézkedéseket tesz, hogy kerítsék elő az egyetlen valódi hozzátartozóját. Irmának, a távoli rokonnak nem fűlik a foga az utazáshoz, ezért állástalan barátnője, Margit jelentkezik Kagitsnál. Mindenki elhallgatja a valódi céljait, másnak adja ki magát, mint aki valójában, és persze abba szeret bele, akibe nem szabadna.

Felhőtlen vígjáték az 1940-es évek legnagyobb filmcsilagaival.

Belépő: 1500 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 1000 Ft

JÚLIUS 4., PÉNTEK, 19.00

Egy korty Balkán

A T'Rakija együttes táncháza

Táncra fel! A T'Rakija együttes repertoárja a Balkán nagy részének zenei világát mutatja be; az autentikus népzene irányvonalát követi, melyet személyes gyűjtések felhasználásával és egyedi ötleteikkel gazdagítva adnak elő. Eredeti népi hangszereik garantáltan valódi balkáni hangulatot teremtenek.

A zenekar tagjai:

Mag Tünde – kaval, furulyák, ének

Szick Edit – hegedű

Deli Piroska – brácsstambura, ének

Horváth Edit – basszusgitár

Bonczó Emese – tápan, derbuka

Belépő: 1500 Ft

JÚLIUS 9., SZERDA, 19.00

konkoi x Balla Gergely koncert

Grócz Bence a klasszikus zenei tanulmányai után tíz évig játszott zenekarban, majd ezt követően 2019-ben született meg szólóprojektje, a konkoi. Művei között egyaránt szerepelnek pianínóra, harmóniumra, és analóg szintetizátorra, továbbá elektromos zongorára írt darabok. A gyakran repetitív folyamatzene csendes és lüktető hangzásvilágának váltakozása erős atmoszférát és meditatív állapotot teremt. Erre a monoton pulzáásra csatlakoznak rá Balla Gergely (Platon Karataev) szövegei, melyek a határtalanlalt igyekeznek súrolni, és a létezés, nem-létezés tengelyén egyensúlyoznak. Ezek a mantra-szerű sorok és a konkoi zenéjének sodrása először találkozik egymással ebben a formában.

Belépő elővételben: 3000 Ft

Kedvezményes jegy I. kerületi lakosoknak: 2000 Ft

Előadás napján a helyszínen: 4000 Ft

JÚLIUS 10., CSÜTÖRTÖK, 19.00

Kvízre fel!

Téma: Jóbarátok

Te is rögtön leteszed a távirányítót, ha belefutsz egy Jóbarátok-epizódba?

Joey összes csajozós szövege ismerős?

Monica minden háklját fel tudod sorolni?

Phoebe összes akkordját felismernéd?

Ha a válasz bármelyik kérdésre igen, akkor várunk filmes kvízestünkre a Quizlanddel közös szervezésben!

Csapatlétszám: 2-5 fő

Belépő: 1000 Ft/fő

A férőhelyek száma limitált.

JÚLIUS 10., CSÜTÖRTÖK, 18.00

AMÁR 70 / SIC TRANSIT GLORIA MUNDI /

Kiállítás megnyitó

Önarcképek egy életmű tükrében

Varga-Amár László egyéni kiállítása

A kiállítás apropója a művész születésnapja – egy ritka alkalom a visszatekintésre. Az AMÁR 70 azonban nem a kerek évfordulóról, sokkal inkább az idő múlásának nyomairól, az önreflexióról és az alkotói identitás változásairól szól. A tárlaton a művész saját magáról készült képeit láthatjuk különböző korszakokból, különböző technikákkal, különböző anyagokból. Az önarcképek nem illusztrációk, hanem személyes lenyomatok: elvont formákban, rétegzett jelentésekben rögzítik azt, ami éppen volt, vagy éppen nincs.

A művek nem egy lineáris pályát rajzolnak ki, hanem széttartó ösvényeket, amelyek egyetlen pontban találkoznak: az alkotó személyében. A változó méretű és anyagú munkák között a látogató hol egy tárgy mögé pillanthat be, hol egy arcot keres egy gesztusban, hol egy tükörként működő felülettel találkozik.

A kiállítás címe – Sic transit gloria mundi – a mulandóságra emlékeztet, de a képek nem veszteségről, hanem inkább a változás szükségszerűségéről beszélnek.

Kurátor: **Rozgonyi Lia**

A belépés ingyenes!

A kiállítás szeptember 6-ig tekinthető meg.

Varga Amár László

Önfej halakkal II,

olaj, vászon 70 x 50 cm, 2023

KIÁLLÍTÁSOK:

Minden illúzió

Székely Annamária egyéni kiállítása

Székely Annamáriát alkotásaiban az foglalkoztatja, hogyan és miért alakul ki az igény arra, hogy az alkotó kilépjen a három dimenziót ábrázoló kétdimenziós képszerkezetből, vagy legalábbis a kilépés illúzióját keltse a befogadó közönség, és a néző számára. A plasztikus ábrázolásmódban, a szobrászatban is megtaláljuk ezt a jelenséget, amikor a háromdimenziós ábrázolásból is kilépni látszik az alkotó. Az effajta ábrázolásmód csupán technikai bravúr? A művész kezűgyességét tükrözi, vagy igényét a megszokottól való eltérésre? A társadalom igénye, a gondolkodásmód kíváncsi, a tudomány fejlődésének a hatása a trükközés, az illúziókeltés? Ezek azok a kérdések amelyek Székely saját alkotói tevékenységében is felmerülnek. Festészetének egyik meghatározó témája a tér, a térábrázolás, amit az építészettel keresztül-, épületek, épületegyüttesek, utcák, utcarészletek elemeiből épít fel.

Kurátor: **Rozgonyi Lia**

A kiállítás június 29-ig tekinthető meg.

AMÁR 70 / SIC TRANSIT GLORIA MUNDI /

Önarcképek egy életmű tükrében

A kiállítás apropója a művész születésnapja – egy ritka alkalom a visszatekintésre. Az AMÁR 70 azonban nem a kerek évfordulóról, sokkal inkább az idő múlásának nyomairól, az önreflexióról és az alkotói identitás változásairól szól. A tárlaton a művész saját magáról készült képeit láthatjuk különböző korszakokból, különböző technikákkal, különböző anyagokból. Az önarcképek nem illusztrációk, hanem személyes lenyomatok: elvont formákban, rétegzett jelentésekben rögzítik azt, ami éppen volt, vagy éppen nincs.

A művek nem egy lineáris pályát rajzolnak ki, hanem szétartó ösvényeket, amelyek egyetlen pontban találkoznak: az alkotó személyében. A változó méretű és anyagú munkák között a látogató hol egy tárgy mögé pillanthat be, hol egy arcot keres egy gesztusban, hol egy tükröként működő felülettel találkozhat.

A kiállítás címe – Sic transit gloria mundi – a múlandóságra emlékeztet, de a képek nem veszteségről, inkább a változás szükségszerűségéről beszélnek.

Kurátor: **Rozgonyi Lia**

A kiállítás szeptember 6-ig tekinthető meg.

Jókai Anna Szalon

JÚNIUS 19., CSÜTÖRTÖK, 10.30

Irka kör

Előadás: Vallásos versek

Az Irka kör előadásán közönségünk vallásos költeményekből hallgathat meg összeállítást.

A belépés ingyenes!

1011 Budapest, Iskola utca 28.

Nyitvatartás:

szerda 10.00-18.00,

továbbá az aktuális

programokhoz igazodóan.

JÚNIUS 25., SZERDA, 18.30

Vox Hungarica Női Kar

Évadzáró koncert

A VOX Hungarica Női Kar 1989 őszén alakult, elsősorban a Magyar Rádió Gyermekkórusának volt tagjaiból, de karnagyuk, Dr. Döbrössy János szervezésével főiskolások, és más, énekelni szerető tagok is csatlakoztak hozzájuk. A kórus a szalonban próbál minden héten.

Ez alkalommal egy kellemes és vidám hangulatú koncerttel búcsúztatjuk az évadot.

A belépés ingyenes!

Tér-Kép Galéria

JÚNIUS 17. – SZEPTEMBER 6.

Örömfestészet

Szirtes János festményei magángyűjteményekből
„Amikor festek, az mindig örömből jön”, vallja Szirtes János. Míg a Várfok Galéria nemrég, a művész 70. születésnapja alkalmából a műteremben frissen készült munkáit mutatta be, a mostani kiállításra több évtizeddel ezelőtti, azóta ritkán látott műveket kölcsönöztünk jeles privát kollekciókból. A válogatás a műfajilag kifejezetten sokoldalú alkotó festészetére összpontosít és egészen a rendszerváltás idején készült, nagy energiát sugárzó képekig visszanyúl.

Kurátor: Ébli Gábor esztéta

JÚNIUS 21., MÚZEUMOK ÉJSZAKÁJA
A TÉR-KÉP GALÉRIÁBAN

Bővebb információ: www.maraikult.hu

Belépő: Múzeumok Éjszakája karszalaggal

Nyitvatartás: 19.30-24.00

19.30-20.00

Simkó Beatrix

performansz

Simkó Beatrix kortárs táncművész és koreográfus, akinek alkotásai az emberi test mozgásán keresztül vizsgálják a személyes és kollektív emlékezetet. Előadásait gyakran a határterületek – mozgás, képzőművészet, hang – metszéspontjában hozza létre. A Múzeumok Éjszakájára egy reflektív, a galéria terében kibontakozó performansszal készül, amely érzékenyen kapcsolódik Szirtes képeihez.

20.00-21.00

Szirtes János

tárlatvezetés

Szirtes János a tárlatvezetés során személyes történeteken és alkotói összefüggéseken keresztül vezeti be a látogatókat festményeinek világába, külön hangsúlyt fektetve az „örömfestészet” koncepciójára.

21.00-21.30

Pátkai Rozina

zenei performansz

Pátkai Rozina énekesnő, költő és vizuális művész. Zenéjében a jazz, a bossa nova, az elektronika és a spoken word ötvöződik, lírai és érzékeny előadásmódja révén különleges atmoszférát teremt. Az est zárásaként improvizatív, festészet által inspirált zenei performanszával hangolja tovább az eseményt, reflektálva a képek dinamikájára és a művészi impulzusokra.

1016 Budapest,
Krisztina körút 83-85.
Nyitvatartás:
kedd-szombat: 14.00-18.00

Szirtes János, Batthyány I. – 1990, Szép Péter Gyűjtemény

Szirtes János, Özvegy – szaloky

Várnegyed Galéria

JÚNIUS 21., MÚZEUMOK ÉJSZAKÁJA
A VÁRNEGYED GALÉRIÁBANBővebb információ: www.maraikult.hu

Belépő: Múzeumok Éjszakája karszalaggal

Nyitvatartás: 16.00-22.00

1015 Budapest,
Batthyány utca 67.
Nyitvatartás:
szerda: 10.00-18.00
szombat: 10.00-14.00

Pezsgő Buda

Kortárs Randiest, avagy pezsgős kortárs budai sétás kultúr-randevú

Lazíts, sétálj, koccints és merülj el a kortárs művészet világában Buda szívében, a Múzeumok Éjszakáján!

A „Pezsgő Buda – Kortárs Randiest” egy különleges, pezsgős galériatúra, amely három budai művészeti helyszínt kapcsol össze egy kellemes esti séta keretében.

Állomások:

18.30 – Várnegyed Galéria

Bakos István András: Plakátba zárt történetek – tárlatvezetés a művésszel

Egy pohár pezsgő kíséretében ismerkedés a kiállítás hangulatával

19.00 – Séta a Vörösmarty téren keresztül

19.30 – Tér-Kép Galéria

Szirtes János: Örömfestészet kiállítás – Simkó Beatrix performansz

Beatrix a Múzeumok Éjszakájára egy reflektív, a galéria terében kibontakozó performansszal készül, amely érzékenyen kapcsolódik Szirtes János képeihez.

20.15 – Átsétálás a Virág Benedek Házba

Rövid, hangulatos séta a Tabánon keresztül

20.30 – Virág Benedek Ház

Székely Annamária: Minden Illúzió- tárlatvezetés a művésszel

Tárlatvezetés Bakos István Andrással

a Plakátba zárt történetek című kiállításon

19.30, 20.30

A Múzeumok Éjszakáján a látogatók magától

Bakos Istvántól hallhatnak a kiállításról.

Az est során Bakos saját munkáin keresztül mesél több mint fél évszázados pályájáról, a plakátművészet műfaji határait tágító alkotói módszereiről, valamint arról a vizuális szemléletről, amely munkáit időtállóvá tette. A résztvevők első kézből ismerhetik meg, hogyan születtek meg a kiállítás ikonikus kulturális és reklámplakátjai – festmény és tipográfia, fotográfia és gondolati játék egységeként.

JÚNIUS 28., SZOMBAT, 10.00 ÓRÁTÓL**TUFTING 360° – WOOLCANO**

V. Nemzetközi Alternatív Textil Symposion – Megnyitó és Szakmai Nap

A TUFTING 360° – WOOLCANO programsorozat keretében egy egész délelőttöt szentelünk a tufting technikával kapcsolatos aktuális művészeti, technológiai és oktatási kérdéseknek. Az előadások fókuszában a kortárs textilművészet legújabb törekvései, alternatív technikái és a kézi tufting kifejező lehetőségei állnak.

A meghívott előadók között szerepelnek a szakterület elismert művészei, oktatói és gyakorlati szakemberei – többek között: **Brinkus Katalin** textilművész (Kata Brinkus Atelier), **Gimesi Judit** textilművész, valamint hallgatók beszámolója a MATE-val közösen szervezett gyakorlati tufting napokról, **Paczona Márta** vizuális művész, a Magyarországi Alkotótelepek és Symposionok Társaságának elnöke, **Bückingen Mariann** handtufting specialista, MB Rug.

A programban egy különleges rövidfilm vetítését is tervezzük, valamint lehetőséget biztosítunk informális beszélgetésre és kapcsolatteremtésre a kávészünetek alatt.

A kiállítás megnyitója 19.00 órakor kezdődik.

A kiállítást megnyitja: **Máthé Andrea** esztéta, művészettörténész

Kurátorok: Máthé Andrea, Paczona Márta Éva

A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött.

KIÁLLÍTÁS**Plakátba zárt történetek**

Bakos István András egyéni kiállítása

Az 1941-ben született Ferenczy Noémi-díjas grafikus, festő és reklámfotós a magyar plakátművészet meghatározó alakja. Konecsni György tanítványaként sajátos vizuális nyelvet alakított ki, amely a zenei, színházi és filmplakátoktól a kereskedelmi grafikáig terjedt. Elsőként tervezett magyar beat-nagylemez borítót, ikonikus plakátjaival a korszak vizuális kultúráját formálta. A kiállítás egy olyan életmű előtt tisztelg, amely a mai napig formálja városi tereink arculatát és mindazt, amit ma plakátként értelmezünk.

Kurátor: **Rozgonyi Lia**

A kiállítás június 21-ig tekinthető meg.

Múzeumok Éjszakája Budaváron

JÚNIUS 21., SZOMBAT, 10.00-24.00

A nyár legrövidebb éjszakája a nyár leghosszabb kultúrsorozatával – egy este, egy karszalag, 3 helyszín, 30 program.

A programok Múzeumok Éjszakája karszalaggal látogathatóak, mely megváltása a helyszínen, vagy elővételben lehetséges.

Felnőtt karszalag: 3000 Ft

Gyermek karszalag (6-18 év): 1500 Ft

6 éves kor alatt ingyenes

A megvásárolt karszalagok a rendezvény napján érvényesek. Az online vásárolt jegyek karszalagra váltására a helyszínen, a program kezdete előtt biztosítunk lehetőséget.

A Virág Benedek Ház, a Várnegyed Galéria és a Tér-Kép Galéria szeretettel vár idén is a Múzeumok Éjszakáján! A Virág Benedek Ház június 21-én, 10.00-tól, a Várnegyed Galéria 18.30-tól, a Tér-Kép Galéria pedig 19.30-tól várja a látogatókat.

PROGRAMOK:

Koncertek

Virág Benedek Ház / Márai 125 nagyszínpad (1013 Budapest, Döbrentei utca 9.)

10.30 Boridalok trió gyerekkoncert

20.00 A Bence kalandjai koncert

Könyvbemutatók az írókkal

Virág Benedek Ház / Márai 125 nagyszínpad

13.00 Gecsei Ádám és Gonda Flóra:

Marci és Galagonya budavári kalandja

14.00 Nyáry Krisztián: Itt kávéztak ők

15.00 Géra Eleonóra: Budai úrinők romlakásban

15.45 Beliczai Bea: TABÁN - fényképek, történetek

16.00 Demkó Attila és Gyulai György:

Napról napra Trianon

17.00 Török András: Budapest könyv

18.00 Ötvös Anna: Lola könyve

19.00 Szálinger Balázs: Mintha repülnék

(Petőfi nyomán a Felföldön)

21.00 Barakonyi Szabolcs és Zsuppán András:

Az ismeretlen Budapest

22.00 Sal Endre: Mi, magyarok a színpadon

00.00 Orosz Örs: Szoborsorsaink

Verses-városos könyvbemutatók

Virág Benedek Ház / Márai Specialty Kávéház

16.45 Mohai V. Lajos: Matricák a költészet falára

17.45 Grácz L. Tamás: Szentháromság
(A budai hóhér III.)

18.45 Radu Vancu: Kaddis Radnóti Miklóssért

19.45 Ungár Péter: Ismétlődő eltévedés

20.45 Szálinger Balázs:

És most kellenen elrugaszodom

21.45 Horváth Florencia: Hiátus

Séták

Virág Benedek Ház / Várnegyed Galéria / Tér-Kép Galéria

14.45-től óránként Száz év Tabán – séta Máraival és a Fortepannal (30 fős csoportok, 18 év alatt ingyenes)

18.30-tól Pezsgő Buda – Kortárs Randiest, avagy pezsgős, kortárs, budai, sétás kultúr-randevú / találkozó a Várnegyed Galériában, onnan Tér-Kép Galéria, majd Virág Benedek Ház

Tárlatvezetések

Virág Benedek Ház / Tér-Kép Galéria / Várnegyed Galéria

16.15 Még Meg Nem Született Márai kiállítás – óránként (20 fős csoportok) / Virág Benedek Ház

14.00-24.00 Fortepan-stúdiólátogatás félóránként (5-6 fős csoportok) / Virág Benedek Ház

20.30 és **21.30** Minden illúzió | Székely Annamária tárlatvezetés / Virág Benedek Ház

19.30 és **20.30** – Bakos István András tárlatvezetése a Plakátba zárt történetek kiállításon / Várnegyed Galéria

20.00 Szirtes János tárlatvezetése az Örömfestészet kiállításon / Tér-Kép Galéria

Performanszok / Tér-Kép Galéria

19.30 Simkó Beatrix performansz

21.00 Pátkai Rozina – zenei performansz

Vásár / Virág Benedek Ház

10.00-20.00 WAMP pop-up vásár

A megvásárolt karszalagok a rendezvény napján érvényesek a budapesti múzeumokba. Rendezvényünkön kép- és hangfelvétel készülhet, melyet weboldalunkon és közösségi média felületeinken is felhasználhatunk! A programváltoztatás jogát fenntartjuk.

FELHÍVÁS

„Márai Budán” – képzőművészeti pályázat a Márai-év részeként

A Budavári Önkormányzat „Márai Budán” címmel pályázatot hirdet elsősorban az I. kerülethez kötődő alkotóművészek számára festészet, szobrászat, grafika, fotó és más alkalmazott művészeti kategóriákban

A pályázatra professzionális munkákat várunk. Pályázni legfeljebb két, kiállításra kész munkával lehet, szabadon választott technikával. Mellékelni kell az alkotás leírását és a pályázó szakmai életrajzát az I. kerülethez való kötődés indoklásával.

Beadási határidő: 2025. július 15.

Beadás módja: előre egyeztetett helyszínen időpontban a 06-70/737-9318-as telefonszámon vagy a wagner.rita@maraikult.hu e-mail címen.

A pályamunkákat egy három tagú szakmai zsűri bírálja el.

Díjazás: I. helyezett: 500 000 Ft, II. helyezett: 400 000 Ft, III. helyezett: 300 000 Ft. Közönségdíj: 200 000 Ft

A pályázat további feltételei:
maraikult.hu/marai-sandor-emlekeve

Válasszon helyi idősothont!

Egy szeretetteljes otthon a kerületben

A Szent Benedek szellemiségét követő Szociális Missziótársulat időskorúak tartós bentlakásos, ápoló-gondozó otthona várja jelentkezését!

1013 Budapest,
Krisztina körút 61/a.
06-1/487-7450
szereteto@t-online.hu

EGÉSZ NYÁRON SZABAD A PÁLYA!

A CZAKÓ UTCAI SPORT- ÉS SZABADIDŐKÖZPONT
A NYÁRI HÓNAPOKBAN IS VÁRJA A SPORTOLNI VÁGYÓKAT!

- FUTÓKÖR • TENISZPÁLYA • FÜVES ÉS MŰFÜVES LABDARÚGÓPÁLYA •
- KÜLTÉRI FITNESZ • PINGPONG • ÖNTÖTT GUMIBORÍTÁSÚ MULTIFUNKCIÓS PÁLYA •
- RÖPLABDAPÁLYA • TOLLASLABDAPÁLYA •

Sporteszköz-bérlési lehetőség, öltözők, zárható szekrények

I. kerületi lakcímkártyával vagy érvényes lakásbérleti szerződéssel rendelkezők térítésmentesen vehetnek igénybe bizonyos szolgáltatásokat.

A sportközpontban csak bankkártyás fizetésre van lehetőség. A házirend betartása kötelező!

NYITVA TARTÁS:
HÉTFŐ – PÉNTEK: 6.30 – 22.30
SZOMBAT – VASÁRNAP: 8.00–20.00

BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT

CZAKÓ
SPORT

KULTÚR- FRÖCCS

A VIRÁG
BENEDEK
HÁZBAN

PEZSEGG VELÜNK EGÉSZ NYÁRON!

KONCERTEK • KERTMOZI • KREATÍV FOGLALKOZÁSOK
KIÁLLÍTÁSOK • FRISSÍTŐ FRÖCCSÖK • GARANTÁLT JÓKEDV

2025 JÚLIUS

07.04. 19:00 T'RAKIJÁ TÁNCHÁZ

07.09. 19:00 KONKOI X BALLA GERGELY

07.11. 19:00 FALKA KONCERT

07.16. 19:00 EPHEMERE KONCERT

07.18. 19:00 MYDROS GÖRÖG TÁNCHÁZ

07.23. 19:00 MAGASHEGYI UNDERGROUND DUO

07.25. 19:00 FRENK KONCERT

07.30. 19:00 NAPFONAT KONCERT

JEGYVÁSÁRLÁS ÉS BŐVEBB INFORMÁCIÓ: WWW.MARAIKULT.HU
CÍM: 1013 BUDAPEST, DÖBRENTÉI UTCA 9.

BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT

VIRÁG
BENEDEK
• HÁZ •

2025
JÚNIUS
21.

Június 21.
10:00–24:00

BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT

VÁRNEGYED
GALÉRIA

VIRÁG
BENEDEK
HÁZ

TÉR
KÉP
GALÉRIA

Múzeumok Éjszakája Budaváron

3 HELYSZÍN, 30 PROGRAM, 1 KARSZALAG
VIRÁG BENEDEK HÁZ • VÁRNEGYED GALÉRIA • TÉR-KÉP GALÉRIA

KONCERTEK & DJ-K:

BORIDALOK TRIÓ • A BENCE KALANDJAI • LUNAR SEQUENCE • SIMON IDOL

KÖNYVBEMUTATÓK:

GÉRA ELEONÓRA, TÖRÖK ANDRÁS, ÖTVÖS ANNA, NYÁRY KRISZTIÁN,
SZÁLINGER BALÁZS, SAL ENDRE ÉS MÉG SOKAN MÁSOK

SÉTÁK, PERFORMANSZOK, KIÁLLÍTÁSOK, TÁRLATVEZETÉSEK, WAMP VÁSÁR

A PROGRAMOK MÚZEUMOK ÉJSZAKÁJA KARSZALAGGAL LÁTOGATHATÓK.

JEGYÁR:

FELNŐTT
3000 FT

GYEREK (6–18 ÉV)
1500 FT

6 ÉV ALATT
INGYENES